

Puja Frigyes

Hollandiába utazott

Puja Frigyes külügyminiszter dr. Christoph van der Klaauw holland külügyminiszter meghívására hétfőn hivatalos látogatásra Hollandiába utazott. Búcsúztatására a Ferihegyi repülőtéren megjelent Rácz Pál külügyi államtitkár. Jelen volt van der Goes van Naters, a Holland Királyság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

A Puja Frigyes külügyminiszter vezette magyar küldöttség hétfőn a kora délutáni órákban megérkezett Hollandiába.

Az amszterdami repülőtéren Christoph van der Klaauw holland külügyminiszter és a külügyminisztérium magas rangú tisztviselői fogadták.

Jelen voltak a hágai magyar nagykövetség tagjai is, Bebrits Anna nagykövet vezetésével.

A két külügyminiszter az érkezés után egy órával már megkezdte hivatalos tárgyalásait. Délután Andreas van Agt holland miniszterelnök fogadta Puja Frigyeset.

Népfrontküldöttség utazott Csehszlovákiába

A Csehszlovák Nemzeti Front meghívására Sáriós Istvánnak, az MSZMP Politikai Bizottság tagjának, a Hazafias Népfront Országos Tanácsa főtákarának vezetésével hétfőn népfrontküldöttség utazott Prágába. A küldöttség tagjai: Szentistványi Gyuláné, a HNF OT titkára, dr. Karázi Benő, a Nógrád megyei Népfrontbizottság elnöke és Dinnyés Ignác, a HNF OT nemzetközi osztályának munkatársa. A küldöttséget a Ferihegyi repülőtéren Molnár Béla, a HNF OT titkára búcsúztatta. Jelen volt Václav Moravec, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság budapesti nagykövete.

A magyar vendégeket a csehszlovák főváros Ruzyně repülőtéren Tomáš Trávníček, a nemzeti front (csehszlovák népfront) központi bizottságának elnökhelyettese és más magas rangú személyiségek üdvözölték.

A küldöttség ötnapos látogatása folyamán megbeszéléseket tart a testvér szervezet vezetőivel a két népfront közötti együttműködés fejlesztéséről, megismerkedik Prága nevezetességeivel, és vidékre is ellátogat.

A népfrontküldöttség hétfőn délelőtt látogatást tett a prágai óvárosban. A hat évszázados reprezentatív műemlék-épületben Zdeněk Zúška főpolgármester fogadta a delegáció tagjait és tájékoztatta őket Prága fejlődéséről. A vendégek megtekintették az épület híres történelmi termeit és beírták nevüket az óváros háza emlékönyvébe.

Antiimperialista és szolidaritási akció Hajdúban

Nagygyűlés Berettyóújfaluban

Az őszi antiimperialista és szolidaritási akció megindítása előtt a Hazafias Népfront megyei Bizottsága, a Szakszervezetek megyei Tanácsa és a KISZ megyei Bizottsága együttes felhívást intézett megyénk üzeméhez, vállalataihoz, termelőszövetkezeteihez, intézményei-

Harmati Sándor beszédét tartja

hez, ifjúsági kollektíváihoz, hogy csatlakozzanak a Magyar Szolidaritási Bizottság kezdeményezéséhez, vegyenek részt az akcióban. Tárogassák a chillei nép és a haladó erők igazságos harcát, tiltakozzanak a dél-afrikai apartheid mozgalom, a faji megkülönböztetés ellen, emlékezzenek meg a nemzetközi és a magyar békemozgalom fennállásának 30. évfordulójáról, az Angolai Népi Köztársaság megalakulásának 3. évfordulójáról, támogatják a haladó erők harcát!

A népfrontbizottságok üléseken méltatják a jelen idő-

szak antifasiszta, antiimperialista függetlenségi küzdelmeit.

Az akció megyei megnyitására szeptember 11-én került sor Berettyóújfaluban. A járási hivatal nagyerőműjében megrendezett nagygyűlésen megjelent Kollár János, a megyei párt-vegrehajt-

(Folytatás a 2. oldalon)

A nagygyűlés résztvevőinek egy csoportja

Megyei Építőipari Szervező Bizottság alakult Debrecenben

Építési feladataink magas színvonalú kooperációt igényelnek

Hajdú-Bihar megye legnagyobb építőipari termelő szervezetei — a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat, a Hajdú-Bihar megyei Tanácsai Építőipari Vállalat, a Kelet-magyarországi Vízügyi Építő Vállalat, továbbá a Debreceni Tervező Vállalat, a Hajdú-Bihar megyei Tanácsai Tervező Vállalat, a Hajdúsági Agrár- és Értékesítő Egyesülés, a Debreceni Ingatlankezelő és -közvetítő Vállalat és a KISZÖV vezető képviselői találkoztak hétfőn, szeptember 11-én délelőtt a tárgyalóasztalnál Debrecenben, a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat Kálvin téri székházában. A tanácskozás deklarált célját, az Építőipari Szervező Bizottság létrehozását a megyei párt-vegrehajtóbizottság foglalta határozatába ez év március 2-i ülésén. A döntés megalapozottságát, a végrehajtás időszerezését a megyei építőipari kapacitás és létszám elégtelensége — bizonyos fokú rendezetlensége — az első felévi gyenge, lemaradó építőipari teljesítések igazolják.

A több mint kétórás tanácskozáson részt vett Béni Béla, a megyei pártbizottság gazdaságpolitikai osztályvezetője.

Mint azt a megyei párt-vegrehajtóbizottság megállapította, a Hajdú-Bihar megyén belül, illetve a megyén kívüli vállalatok közötti kapcsolatok az elmúlt időszakban fejlődtek, ám a lehetőségekhez képest korántsem kielégítően. E kapcsolatok továbbfejlesztése ezért feltétlenül indokolt. A kölcsönös előnyök alapján történő, a népgazdasági érdekekkel is összhangban álló együttműködés feltételei a megye építőipari egységei között hosszabb és rövidebb távon egyaránt adottak. A párt-vegrehajtóbizottság határozata egyebek között hangsúlyozza, hogy a jövőben nagyobb következetességgel és felelősséggel kell előbbre lépni a termelőerők jobb kihasználása, a hatékonyabb, szervezettebb munka biztosítása érdekében. A hatékonyság növelését szolgáló belső lehetőségek fokozottabb feltárása, a kooperáció bővítése, a korszerű technológia szélesebb körű felhasználása, a szakosítás, a termelő szervezetek profilozása érdekében további intézkedéseket kell tenni.

Ezek az intézkedések — tájékoztatta a társszervezetek képviselőit Seres György, a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat vezérigazgatója — csiráiban máris élnek, hiszen a vállalat nemcsak tanácsai felügyeletű partnerrel, de például a Szabolcs megyei építőipari is hosszabb ideje fejleszti az együttműködést, mégpedig egyre tartalmasabban, hasznosabban. A Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat, illetve a Hajdú-Bihar megyei Tanácsai Építőipari Vállalat kooperációja pedig már tanulságokkal is szolgálhat. Summa summarum, bizonyos fokú együttműködés már eddig is volt, ez azonban nem volt kötelező érvényű, nem jellemezte a teendők határozott rendszere, sok volt benne az esetlegesség. Az Építőipari Szervező Bizottság létrehozásával új szakasz kezdődhet a megyei építőipari termelő szervezetek kooperációjában, feltéve, ha a felek jól választják meg az együttműködés területeit, s nem riadnak vissza a beruházás-

igényes összefogástól sem. Utóbbi ugyanis velejárója a korszerű építőipari eljárások és anyagok elterjedésének. A tanácskozás résztvevői megállapodtak a rendszeres konzultációban, a kölcsönös információszolgáltatásban. Vállalták, hogy rövidesen tájékoztatják egymást létszám-helyzetükről, jövő és az azt követő évi feladataikról, tervezett gépi beruházásokról, a téli munkaerő-foglalózkodásról s hogy október végéig eljuttatják egymáshoz az elfelkötő anyagok és szerkezetek listáját.

A Magyar Szocialista Munkáspárt általános politikájának szerves része a nemzetiségi politika. A lenini nemzetiségi politika érvényesítése a mindennapok gyakorlatában feltétele s egyben eszköze a szocialista országok belső szilárdságának, összetartozásának és népek barátságának.

A Hazafias Népfront Országos Titkársága 1978. február 6-án állást foglalt a nemzetiségpolitikai munka tapasztalatairól és a népfrontbizottságok feladatairól, közreműködésükről a nemzetiségi kongresszusok előkészítésében.

Az állásfoglalás tartalmazza, hogy a népfrontbizottságok a megyei elnökségek mellett — a helyi igényeket mérlegelve — hozzanak létre megyei nemzetiségpolitikai munkabizottságokat a nemzetiségek lakta községek vezetőinek, aktivistáinak, a tanács szervek illetékes munkatársainak részvételével. Hajdú-Bihar megyében szeptember 8-án, a berettyóújfalui járási hivatal tanácstermében tartotta alakuló ülését a megyei nemzetiségpolitikai munkabizottság.

Debrecenben tartja közgyűlését az Európai Nemzeti Parkok és Parkerdők Szövetsége

Magyarországon tartja idei közgyűlését az Európai Nemzeti Parkok és Parkerdők Szövetsége

Magyarországon tartja idei közgyűlését az Európai Nemzeti Parkok és Parkerdők Szövetsége. A konferenciára szeptember 13. és 17. között kerül sor — a résztvevők az idegenforgalom hatására a nemzeti parkokra, parkerdőkre témakörben értekeznek, s megbeszélik a szükséges tájékeztető intézkedéseket is.

A szövetség öt esztendője független, nem kormányközi szervezetként működik, jelenleg tizenhat ország szakemberei vesznek részt munkájában. Magyarország az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal révén 1974 óta tagja a szervezetnek. A különböző tapasztalatsemlékeken, szemináriumokon, munkaküldetéseken a résztvevő képviselők a különböző ter-

ületi és természetvédelmi területek és nemzeti parkok közötti együttműködést szorgalmazzák, gyakorlati tanácsokkal segítik egymás munkáját, a határokon túlról nyúló, két vagy több országra kiterjedő természetvédelmi területek, nemzeti parkok létrehozásának elveit beszélik meg. Eddig két alkalommal, az NSZK, egyszer Jugoszlávia, legutóbb pedig Anglia adott otthont a szövetség éves közgyűlésének.

Az ideai program szeptember 13-án, szerdán kezdődik, amikor a résztvevők Budapest nevezetességeivel ismerkednek. A következő napon a pilisi parkerdőben tesznek tanulmányutat, majd Vác és Tiszafüred érintésével érkeznek Debrecenbe. Szeptember

15-én, pénteken délelőtt az Arany Bika Szállóban kezdődik munkájuk a közgyűlés, melyen többek között Salomon Ferenc, a Hortobágyi Nemzeti Park igazgatója tart előadást.

A konferencia vendégei szombaton egész napos tanulmányúton vesznek részt a Hortobágyi Nemzeti Parkban, felkeresik Nyírólapost, Nagyivánt, a Gyúró-kutát, a Telemi tanyát, délután megtekintik a halastavakat és a hortobágyi pásztorházat. Az Európai Nemzeti Parkok és Parkerdők Szövetségének V. közgyűlésén részt vevő küldöttek vasárnap ismét a Hortobágyra látogatnak — máti és vókonai tartózkodás után a kora délutáni órákban hagyják el Hajdú-Bihar megyét.

A bizottság feladatai közé tartozik az anyanyelvi művelés mozgalmi eszközökkel történő segítése, az információkövetés, a nemzetiségi területeken működő népfrontbizottságok munkájának támogatása, a nemzetiségi területeken a honismereti, hagyománygyűjtő munka, az amatőr művészeti csoportok szerveződésének, bemutatkozásának elősegítése, a kapcsolatok ápolása a Magyarországi Románok Demokratikus Szövetségével.

A nemzetiségpolitikai munkabizottság koordinációs szerepet tölt be a párt-, az állami és társadalmi szervek nemzetiségpolitikai feladataiban; céljai közé tartozik a nemzetiségi öntudat fenntartása, a nemzetiségek közéleti aktivitásának fokozása. A bizottság méginkább hozzájárulhat a nemzetiségi és a magyar lakosság testvéri együttműködésének erősödéséhez, a kölcsönös bizalom fokozásához, a szocialista nemzeti egység további szilárdulásához.

Az alakuló ülésen — amelyen megjelent Márk György, a Magyarországi Románok Demokratikus Szövetségének titkára, Dankaházi János, a megyei pártbizottság munkatársa, Szabó László, a berettyóújfalui járási pártbizottság titkára és Schusztner Béla, a Hazafias Népfront megyei Bizottságának titkárhelyettese — a 23 tagú bizottság elnökévé Káldi József-né, a körorsszakáll általános iskola igazgatóhelyettesét, a helyi népfrontbizottság elnökét; titkárává Mészáros Csabát, a Hazafias Népfront megyei Bizottságának munkatársát választották.

A bizottság munkáját éves munkatervvel végzi; üléseit negyedévenként tartja. Soron következő feladata bekapcsolódni a nemzetiségi kongresszusok előkészítésébe, segíteni meggyékben a választások lebonyolítását.

T. G.

Szolidaritási nagygyűlés Berettyóújfaluban

(Folytatás az 1. oldalról)

tó bizottság tagja, a megyei rendőr-főkapitányság vezetője, **Dankházi János**, a megyei pártbizottság munkatársa, **Miskolci János**, a Berettyóújfalusi járási Pártbizottság első titkára, **Gál István**, a megyei tanács elnökhelyettese, **dr. Albrecht Béláné**, a Hazafias Népfőnt megyei Bizottságának titkára, **Lukács Mária**, a KISZ megyei Bizottságának titkára, **dr. Schnitzler József**, országgyűlési képviselő és **Lőrinczi János**, a Szakszervezetek megyei Tanácsának titkára.

A nagygyűlést **L. Kiss Géza**, a Hazafias Népfőnt nagyközségi bizottsága szolidaritási bizottságának elnöke nyitotta meg.

A nagygyűlés előadója **Harmati Sándor**, a Magyar Szolidaritási Bizottság elnöke volt. Beszédében megemlékezett a chilei nép harcáról: öt esztendője, hogy Chileben hatalomra jutott a katonai junta; a chilei nép mellett állást foglalni, szolidaritást vállalni ezekben a nehéz években fontos feladat.

A szomorú évforduló felidézése után az előadó a vietnami nép harca mellett szolidaritásvállalás jelentőségéről szökött. A vietnami nép hosszú századokon keresztül harcolt pusztá léte fenntartásáért. A kínai megszállás ezer évig tartott. A múlt században a franciák az indokínai térség megszerzésére indítottak háborút a kínaiak ellen.

A 30 évig tartó háború eredménye: Kína kivonult Vietnamból, s átadta helyét Franciaországnak. Mit jelentett a francia gyarmattá válás? A vietnami mezőgazdasági dolgozó évi keresete 100 frank volt, a munkások — napi tizenkét órát dolgoztak, pihenőnapjuk nem volt — évente 490 frankot kaptak, míg a francia munkás ekkoriban 6900 frankot keresett meg. A francia elnyomatás nyolcvan éve alatt engedtelenség címén közel egymillió vietnamit öltek meg.

Vietnam függetlenségét 1945. szeptember 2-án kiáltották ki. Franciaország azonban újra vissza akarta szerezni a volt gyarmatot, a háborút folytatódott. És amikor kilenc év után a felszabadító erők győztek, az ország egyesítését Amerika akadályozta meg újabb háborúra kényszerítve Vietnamot. A háború kimenetele ismert. De a békés építés most sem zavartalan, új ellenség támadt: Kambodzsa. A háttérben persze a kínaiak állnak, el akarják szigetelni Vietnamot, mert az nem hajlandó a maolista vonal követésére, nem szolgálja ki a kínai hegemon törekvéseket.

A magyar nép a vietnami nép mellett volt, van és lesz — fejezte be beszédét Harmati Sándor — korábban is támogatja a vietnami népet, s jelenlegi helyzetében is szolidaritás vele.

A nagygyűlés kultúrmasorral ért véget.

Bulgária nemzeti ünnepe alkalmából nagyszabású, színpompás felvonulás színhelye volt a bolgár főváros, Szófia (Telefótó — BTA — MTI — KS)

Befejezte kubai látogatását a spanyol kormányfő

HAVANNA

A kubai és a spanyol tárgyalófelől által egybehangozóan rendkívül eredményesnek minősített, kétnapos tárgyalássorozat után Havannában aláírták a két ország közötti tudományos és műszaki együttműködési megállapodást, s ezzel befejeződött Adolfo Suarez Gonzalez spanyol kormányfő negyvennyolc órás hivatalos kubai látogatása. Suarez Fidel Castro kubai állam- és kormányfő meghívására tett — a két küldöttség hivatalos forrásai szerint a kapcsolatban új fejezetet nyitó — látogatást a Kubai Köztársaságban.

A dokumentum aláírását megelőzően a tárgyaló felek,

Fidel Castro és Adolfo Suarez vezetésével, elsősorban a kétoldali gazdasági kérdések széles körét vitatták meg. Ugyanakkor — az egész tárgyalássorozatra jellemző — baráti, őszinte, s a kölcsönös megértés légkörében tartott eszmecsereken egyéb, kölcsönös érdeklődésre számot tartó témákat is napirendre tűztek.

A tárgyalások során a spanyol kormányfő átnyújtotta Fidel Castrónak János Károly spanyol államfő hivatalos spanyolországi látogatására szóló meghívását. A kubai állam- és kormányfő a meghívást elfogadta, s ennek időpontját diplomáciai csatornákon a későbbiekben rögzítik.

Japán-kínai gazdasági tárgyalások

TOKIO

Hétfőn ötnapos látogatásra Pekingbe utazott Komoto Tojosi japán külkereskedelmi és iparügyi miniszter, hogy a Kínai Népköztársaság vezetőivel tárgyalásokat folytasson a két ország gazdasági kapcsolatainak gyorsított fejlesztéséről. A japán-kínai szerződés augusztus 12-i aláírása óta Komoto az első miniszteri látogató Tokióból. E japán gazdasági tárca viselője utoljára 1974-ben járt Kínában.

Tokiói lapjelentések szerint Komoto indítványozza majd, hogy a felek még a februári gazdasági keretszerződés megszabta tételeken túlme-

nően is jelentős mértékben bővítsék a kétoldalú kereskedelem volumenét. A hosszú lejáratú megállapodás előírja, hogy az árucseré-forgalom értéke 1985-ig összesen elérje a 20 milliárd dollárt. Kína komplett gyári berendezéseket, különféle műszaki-technológiai felszereléseket köoolajjal és szénrel fizet. A japán miniszter most szorgalmazni kívánja a szigetországba irányuló olajimport fokozását, kínai olaj- és szénlelőhelyek közös feltárását.

Komoto tárgyalásainak másik fontos témája az államközi műszaki-tudományos együttműködés előmozdítása.

Továbbra is feszült a helyzet Iránban

TEHERÁN

Mint a TASZSZ teheráni tudósítója jelenti, a Teheránban és 11 más nagyvárosban bevezetett rendkívüli állapot nem csökkentette a feszültséget. Az iráni főváros utcáin és terein katonai járókórcikálnak, a főbb útkeresztező-

déseket is fegyveres alakulatok őrzik. Az amerikai nagykövetséget megerősített egységek védelmezik.

Az egész országot átfogó intímperialista megmozdulásokhoz a vallási ellenzék, és különböző politikai irányzatok és csoportok is csatlakoztak.

600 ezer otthont pusztított el eddig az indiai árvíz

Hivatalos adatok szerint az Indiában pusztító özönvíz áldozatainak száma elérte az 1023-at, de tekintve az ár alatt levő óriási területeket, a számtalan vízzel borított falut és települést, továbbá a külvilágtól hosszú időre elvágtott területek éhező embereit, az egyes vidékeken terjedő maláriát és más rágalys betegségeket — ez a szám korántsem teljes. A természeti csapás eddig 600 ezer otthont pusztított el: az anyagi károkat mintegy 140 millió dollárra becsülik.

A gátjait vesztett Gangesz folyó, vasárnap további területeket árasztott el Varanasinál keletre. Hivatalos vélemény szerint Uttar Pradeshtől keletre. Hivatalos vélemény szerint Uttar Pradeshtől keletre. Hivatalos vélemény szerint Uttar Pradeshtől keletre.

Az út- és vasútvonalak helyreállítása folyamatban van, de az Új-Delhitől nyugatra futó főútvonal és a fővárost Uttar Pradesh állammal összekötő vasútvonal még mindig használhatatlan.

Az árvízvédelmi szakemberek figyelmeztették a nyugat-bengáliai kormányt, hogy az állam két északi területét, Maldát és Murshidabadot a Gangesz áradása fenyegeti. További aggodalomra ad okot, hogy a Gangesz forrásvidékén, a Himalájában, a hegyi folyók heves monszunok vizét táplálják a Gangeszbe. Vasárnap katonákat vezényeltek Nyugat-Bengália északi területeire, hogy segítsék a lakosságot az elköltözésben, s ha szükséges, erőszakkal kiköltöztessék őket, mivel sokan a veszély ellenére sem hajlandók elhagyni lakhelyüket.

Négy év Etiópiában

A magyar lapokban megjelent a hír: Győri Imrének, az MSZMP KB titkárnak vezetésével párt- és kormányküldöttség utazott Addisz Abebába, hogy részt vegyen az etióp forradalom negyedik évfordulóján rendezendő ünnepeken.

A rövid közlemény nem véletlenül használja „a forradalom” szót, pedig ezzel a kifejezéssel általában ajánlatos csínyjában banni. Afrikában ez különösen igaz. A nemzeti felszabadulás nagy történelmi áramlatában sodródó fekete kontinens vajdó, nagy lehetőségekkel és nagy veszélyekkel, mindenekelőtt pedig súlyos örökséggel terhes időszakot él át. Ebben a szakaszban viszonylag gyorsan követik egymást számos helyen a különböző kormányzatok. A változásokban azonban sok a személyi, nem egyszerű törzsi motívum; gyakran megesik, hogy egy-egy név feltűnése nem hogy igazi változást.

Etiópia nem ez a kategória. Amikor pontosan négy esztendője, 1974. szeptember 12-én Addisz Abebában ország-világnak hírül adták, hogy a császárt, a világ egyik legrégebbi dinasztiájának leszármazottját, „Juda orszlányját” megfosztották trónjától, már sejténi lehetett, hogy nem egyszerűen a monarchia szűnik meg Etiópiában. Hamar bebizonyosodott, hogy a hatalmat a nép nevében gyakorló fiatal tiszték komolyan gondolják, amit mondanak, hogy valóban új országot akarnak teremteni. Ezt nemcsak az etióp nép, a nemzetközi haladás barátai értették meg, hanem ellenségei is — és nemcsak a hazaiak, a külföldiek is.

Az amerikai diplomácia, saúd-arábiai dollármilliók segítségével ráuszította a kezdeti ernyő nehézségével küzdő forradalmi Etiópiára a „nagy-szómáliai” ábrándokat dédelgető mogadishui vezetést. Etiópia népe — barátai, a szocialista országok erkölcsi, politikai, anyagi segítségével — a nehéz körülmények között is visszaverte a támadást és megértette mindenkivel, akit illet, hogy nem hátrál.

A külső és belső ellenség persze nem teszi le a fegyvert, és az örökség még nagyon sokáig nyomasztóan súlyos lesz a földkerekség egyik legszegényebb országában.

Egy olyan Afrikában, amelyre éppen most az a jellemző, hogy a neokolonialista hatalmak igyekeznek megszállítási megingott pozícióikat, az etióp fejlődés jelentősége túlnó az ország tágas határain.

Edward Kennedy amerikai szenátor vasárnap reggel elutazott Moszkvából. Ötnapos látogatása alatt részt vett Alma-Atában egy nemzetközi kongresszuson, majd Moszkvában találkozott Leonyid Brezsnyevvel, az SZKP KB főtítkárával, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnökével

Úrhajósok kitüntetései

Az NDK legmagasabb kitüntéseiben részesült a legutóbbi szovjet-NDK közös Szozjuz-Szaljut kozmikus kísérletorsorozat két résztvevője, Valerij Bikovszkij ezredes, a Szovjetunió kétszeres hőse és Sigmund Jahn alezredes.

Valerij Bikovszkijnak — az NSZEP Politikai Bizottsága, az NDK minisztertanácsa és nemzetvédelmi tanácsa

javaslatára — Erich Hoenecker, az NSZEP KB főtitkára, az NDK Államtanácsának elnöke a Marx Károly Erdemrendet és a Német Demokratikus Köztársaság Hőse címet; Sigmund Jahnnek, az NDK első űrhajósának az NDK Űrhajós-pilótája és a Német Demokratikus Köztársaság Hőse címet, s a Marx Károly Erdemrendet adományozta.

A Panamai Néppárt küldöttségének magyarországi látogatása

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának meghívására 1978. szeptember 2. és 11. között látogatást tett hazánkban a Panamai Néppárt küldöttsége, amelyet Miguel A. Porcell Pana, a politikai bizottság tagja, a párt titkára vezetett. A delegációval tárgyalást folytatott Győri Imre, a Központi Bizottság titkára. Itt-tartózkodása során a panamai kommunista küldöttség találkozott a Szakszervezetek Országos Tanácsának, a Hazafias Népfőnt Országos Tanácsának

képviselőivel, meglátogatták ipari üzemeket, termelőszövetkezeteket, intézményeket, ahol a pártszervezetek tevékenységével ismerkedett.

A szíves, elvtársi légkörű megbeszéléseken a két párt képviselői tájékoztatták egymást országaik helyzetéről. Eszmecsere folytattak a nemzetközi helyzetről, különös tekintettel a Karib-térségre, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom időszerű kérdéseiről, valamint a pártközi kapcsolatokról.

Teljes titoktartás Camp Davidben

WASHINGTON
Egy hét tanácskozási után továbbra is teljes mértékben bizonytalan, hogy mit hoz a Camp David-i csúcsalkotás, s mikor ér véget. Ez tűnt ki Jody Powellnek, a Fehér Ház szóvivőjének hétfői kijelentéséből. Carter elnök sajtófőnöke ezúttal is teljes titoktartásba burkolózott a

tárgyalások érdemi részét illetően, de válaszaiból annyit kiderült: továbbra sincs haladás a fontos kérdésekben az amerikai védnökség alatt folyó izraeli-egyiptomi egyezkedésen.

Az eredeti tervek szerint keddre, legkésőbb szerdára tartózkodó konferencia befejezését.

Debrece

A hajlítók műhelyét és meleg uralodik, áramlatokban csap fel végő a „horók” felő a sablonja puhul. Csakban, félmeztelenül leh mellé állni, egyáltalán helyben megmaradni. patakzik a fölveült testről és nemigen veszt mást arról, hogy tiz s a melegségi pótlék.

— Most még csak — állítja a művezető, — József. Ó bizony nyarfat is megélt a Sa utcai bütorgyárban, a és Kárpitosipari Váll

— Tudja, ez a hüvő jót tett nekünk. Nekün

A sablonokban kiváltó

a pékeknek. A múltba mielőtt a nyugdíjat volna, nagyon sok társ rokkant. Közülük má én vagyok meg, bár György sem mai hajlítónál. Szóval, ke volt ez a munkahely: te az embereket. Azt az én gyomromat is a bükkfagózsav. Azt az erőlködés, az e Nézze és fogja meg e ékelt sablont. Ebből r karunkra vettünk és Hány kilónak saccolja

— Tiz-tizenkettőnek

— Annyi.

— Most csavarral f hogy ki ne rúgjon a fá lon is könnyebb, aluról készült — Gyurka mondja ezt, a csoport Fiatalembor. Ó már jelenének szemtanúja is beszél szívesebben, gi ember, aki még o korából ismerte a Kárpitosipari Vállala mézes, hogy a műveket le jobban. Kozsef csak keresve ta abból a nehéz beékelből egyet, amit megrám megmutattam, akkopott monstrumot „jéből”.

— Az igazgatónk már, hogy nem nagyretné sokáig itt látni, hadd legyen még itt-ja végig tenyerélt gépjármű. — Olyan munkákra képes, h volna kilónki. Most üléskávát hajlít.

A gép mozdulata góztól fa úgy hajlik, fonatos kalácstészta. József azonban a má azzal is büszkélked csak három gépük többi itt csinálták, a gyár saját készítés izom ezekhez is kell. tőműhelyesek, hogy faipari szől évlejk, konydongájú legénye

— Jól keresnek?

— Átlagosan négyrintot, de adjuk hoz hogy ők csak a hét ó dolgoznak. Legyártj ami kell, előre.

— Felsorolna néhány egészen kívá tót” — kérem és ké vács Józsefet.

— A javát...? Bator, Diószegi Istv

"SZÉKES"

város

A hajlítók műhelyében gőz és meleg uralkodik, forró áramlatokban csap fel a levegő a „hordók” felől, ahol a sablonfa puhul. Csak trikóban, félmeztelenül lehet gép mellé állni, egyáltalán a műhelyben megmaradni. A víz patakzik a fölhevült emberi testről és nemigen vesz tudomást arról, hogy tíz százalék a melegségi pótlék.

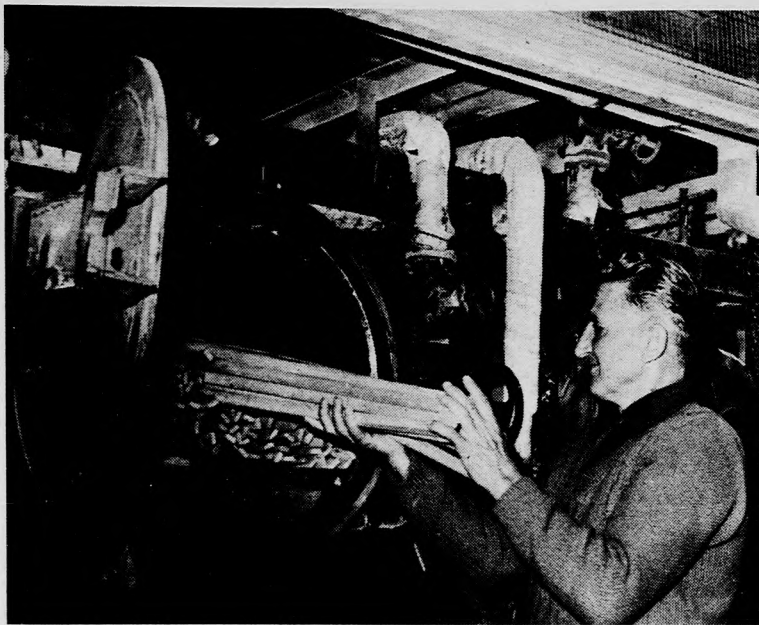
— Most még csak istenes — állítja a művezető, Kovács József. Ő bizony negyven nyarat is megélt a Salétrom utcai bútorgyárban, a Szék- és Kárpitosipari Vállalatnál.

— Tudja, ez a hűvös nyár jót tett nekünk. Nekünk meg

András, Nagy Négy József. Ne úgy írja — szól rám. — A Nagy után tegyen egy római négyest. Úgy. Aztán — folytatja a szerbe-számbevétel — Nagy IV. József, Keczkó András...

Egy félpucér munkás vezet zúdít a gőzölgő „hordóba”. Odakint fejünk felett reszekettetik a levegőt az elszívó berendezések.

— A gyár hajlított székek profilgázdája, másol az országban nem gyártják az ún. Thonet-módszerrel — szakít néhány perc szünetet fontos tárgyalása közben az igazga-

Gőzölgőbe rakják a fát

Nézzé meg, milyen garnitúrákkal megyünk az őszi BNV-re, mert bútor is gyártunk szép számmal.

Egyet valóban meg lehet még tekinteni, a Dalma nevű variálható ülőegység — a többi már elvitték. Ezt a Dalmát a „Kiváló Áru” cím elnyerésére jegyezték, neveztek be. Külön „szóló” fotelek-re is szétszedhető, de akár kanapé is összeállítható belőle. A párnák „hamisak” rajta, mert úgy tűnik, mintha csak oda volnának támasztva az alkalmatosságra. — Új a szövetborítás — hívják föl a figyelmem — mert az újdonságra ügyelni kell! — S mondják, nézzem majd meg, ha fönt járok Budapesten a BNV-n a „Dárdó” étkezőgarnitúrát, amely paraszti, népművészeti stílusban készült. Nagydíjra van fölterjesztve.

Az előterem falán lógó széksorok még látványosabbak. Legalább hatvanféle, a legkülönbözőbb stílusú szék a vevő szeme elé rakva, csak ez a terem van eldugva a Salétrom utcával együtt Debrecenben. Nehéz idetalálni. Pedig van itt a svédnek szálított „frank” székből, a „karos antilopszékből” és az egy-

val egy álcasony vörös párszony hátú sámlí. Gyárbeli asztalos keze munkája. Diófából. No ezt kevesen tudnák megvenni, de öt-hatszáz forintért is lehet válogatni.

— Még az NSZK-ból is eljönnek. Fogasért például — mondja Kungler Sándorné, aki havi egymillió forintot árul székekből, bútorokból.

— A franciaágyat rettentően keresik, és bele vannak esve a „Karas Krisztinába”, a Milánó-sarokheverőbe. A szövet tetszés szerint. Ki milyet akar, olyan húzat rá.

— Azt a széket nézze csak, azt az egyszerűt, hatvan éve „fizet bennünket”. A tömegigény tükre, de karos antilopszék ide vagy oda, nem „ülhetünk”, nem mondhatunk le róla...

Útban visszafelé alig lehet kitalálni a gyárból, mert szinte megszűntek a túlzottok rohamkocsikkal. Nem. Nincs tűz, nincs füst, szerencsére csak egy nyári nagygyakorlat.

Szalai Csaba

A szocialista országok részvétele az őszi BNV-n

Az idei őszi BNV-n a szocialista országok kiállítói minden eddiginél nagyobb területen, összesen csaknem 5500 négyzetméteren mutatják be újdonságaikat. A tavalyi 59-cel szemben az idén összesen 68 szocialista kiállító hozza el Budapestre — többszáz termelő vállalat képviselőjében — legújabb exportkínálatát.

Az őszi BNV 12 szakcsoportja közül csaknem valamennyinél ott lesznek a szocialista országok újdonságai. A leggazdagabbnak a bútorok és lakástextíliák bemutatója ígérkezik, csaknem ezer négyzetméteren. Csupán Jugoszláviából öt cég mutatja be a legdivatosabb, legkorszerűbb szoba- és konyhabútorok széles választékát.

A kiállítási terület nagyságát tekintve a szocialista országok kiállítóinak második legjelentősebb szektora a járművek bemutatója lesz. Több mint 400 négyzetméternyi fedett és mintegy 500 négyzetméternyi szabad kiállítási területen tekinthetik meg az érdeklődők a szocialista járműipar legújabb, továbbfejlesztett termékeit. A szovjet AVTOEXPORT kiállításán láthatjuk egyebek között első ízben a kiváló menet- és terepjáró tulajdonságokkal rendelkező Niva típusú gépkocsikat, a legújabb Ladákat, valamint motorokat, kerékpárokat, és utánfutókat is. A közkezdelt lengyel Polski Fiatok mellett a POL-MOT bemutatóján különféle gépkocsitartozékok is szerepelnek. A csehszlovák MOTOKOV standján ezúttal is ott találhatjuk majd természetesen a legújabb típusú Skoda szermélygépkocsikat, de kiállítanak motorkerékpárokat is. Romániát az AUTÓ-DACIA képviseli személygépkocsik-

kal, terepjárókkal. Az NDK-ból négy szállítmányozási, hajózási, és légiforgalmi vállalat mutatkozik be a vásárlatógatónak.

A textil-, bőr- és ruházati termékek árucsoportjában a szocialista kiállítók újdonságait összesen 860 négyzetméteren láthatjuk. Megismerkedhetünk itt a többi között a legújabb jugoszláv, lengyel, NDK-beli és román textíliákkal, szövetekkel.

Nagyságrendben a kultúrcikkek és oktatási eszközök bemutatója következik ezután. Imponáló választékkal jelentkeznek a sport- és kempingfelszerelések szakcsoportjában is a szocialista országok.

A lakásberendezés és lakásfelszerelés szektorában a szocialista országok 539 négyzetméternyi területen képviseltek magukat. Láthatjuk a nálunk is közkezdelt szovjet, NDK-beli és jugoszláv háztartási gépek és berendezések legújabb, továbbfejlesztett típusait.

A játékok és hobbicikkek, valamint az élelmiszeripari termékek és különféle élvezeti cikkek szocialista kirakata is igen változatos képet kínál, hozzávetőlegesen 120-120 négyzetméteren. Szellemes játékokat mutatnak be például a lengyelek. A barácsolóknak különféle hasznos elektromos szerkezeteket kínál a csehszlovák MERKURIA cég.

Az idei őszi Budapesti Nemzetközi Vásáron a szocialista országok bemutatóját az idegenforgalom és turizmus szektorában igénybe vett 95 négyzetméteres kiállítási terület teszi teljessé. Itt elsősorban információs irodákat állítanak fel az idegenforgalom, turizmus fellendítésében érdekelt, a témával foglalkozó vállalatok.

A sablonokban kívánt méretre hajlítanak

a pékeknek. A múltban, még mielőtt a nyugdíjat elérték volna, nagyon sok társam le-rokkant. Közülük már csak én vagyok meg, bár Lőrinc György sem mai gyerek a hajlítónál. Szóval, kegyetlen volt ez a munkahely: megett az embereket. Azt hiszem, az én gyomromat is megett a bükkfagózsav. Aztán meg az erőlködés, az erőltetés. Nézzé és fogja meg ezt a beékelt sablont. Ebből négyet a karunkra vettünk és vittük. Hány kilónak saccolja?

— Tíz-tizenkettőnek.

— Annyi.

— Most csavarral fogatjuk, hogy ki ne rúgjon a fa, a sablon is könnyebb, alumíniumból készült — Gyurka Miklós mondja ezt, a csoportvezető. Fiatalember. Ő már a gyár jelenének szemtanúja, erről is beszél szívesebben, de a régi ember, aki még dugógyár korából ismerte a Szék- és Kárpitosipari Vállalatot, természetesen, hogy a múltnál tervekkel le jobban. Kovács József csak keresve talált már abból a nehéz beékelt sablonból egyet, amit megmutatott, ám megmutatta, akárcsak a kopott monstrumot „Noé idejéből”.

— Az igazgatónk mondta már, hogy nem nagyon szeretné sokáig itt látni, de csak hadd legyen még itt — simítja végig tenyerével a régi gépjárat. — Olyan egyedül munkákra képes, hogy kár volna kilőni. Most éppen ülészkává hajlít.

A gép mozdulatai közt a gőzölt fa úgy hajlik, mint a fonatos kalácstészta. Kovács József azonban a mában él, és azzal is büszkélkedik, hogy csak három gépük angol, a többi itt csinálták, a többi a gyár saját készítése. Erő, izom ezekhez is kell. A hajlítóműhelyesek, hogy éppen faipari szóval éljek, nem vékonydongájú legények.

— Jól keresnek?

— Átlagosan négyezer forintot, de adjuk hozzá azt is, hogy ők csak a hét öt napján dolgoznak. Legyártják azt, ami kell, előre.

— Felsorolna nekem néhány egészen kiváló „hajlítót” — kérem és kérem Kovács Józsefet.

— A javát...? Barna Viktor, Diószegi István, Nagy

tó, Sütő László. — Évente öthatszáz ezer szék kerül ki innen nyugati és belföldi piacra. Nyugatra Svédországba, az NSZK-ba, Finnországba...

— Finnországba? — csodálkozom.

— Tőlük tanulunk — hi-

Egy szép garnitúra

szen ők a világ első belsőépítészei — de mi — hozzá kell tenni — „dömpingszéket” szállítunk oda.

— Csak nehogy — ebből is dömpingvadás legyen. Tréfának szánom az Egyesült Izzó esetét. Nevet:

— Bár az lenne. Tudja mit?

szérübbekből, a hagyományosabbakból elég.

A fél Európa bútórizlését, formavilágát tanulmányozhatni a falon. A hivalkodó elegancia, a keresett naivitás, a bonyolult és diszkrét díszítettség mind együtt található. Szinte kirí gazdag faragásá-

Dinamikus árucserre-forgalom

Befejeződött a lipcsei őszi vásár

Jelentős üzleti eredményekkel, nagyszámú üzletkötéssel fejeződött be vasárnap délután 8 napos nyitva tartás után, az idei lipcsei őszi vásár, amelyen 47 ország és Nyugat-Berlin több mint 6 ezer kiállítója vett részt. A vásárra mintegy 100 országból érkeztek ipari, kereskedelmi és pénzügyi szakemberek, s csak a szocialista országokból 20 ezer szakember volt jelen az üzleti, szakmai és tudományos programokon.

A magyar külkereskedelmi képviselői eredményes megbeszéléseket folytattak Lipcseben az 1978. évi árucserre-forgalom teljesítéséről, a következő év előkészítéséről. Az idei terv — 1,3 milliárd rubel értékű forgalom — 100 százalékos teljesítését biztosítani tekintik arra, hogy maradéktalanul megvalósulnak az 1976-80-as hosszulejárati árucserre-forgalmi megállapodás előírásai, s tovább folytatódik a két ország közötti árucserre dinamikus fejlődése. (MTI)

Nem mindig az új a legjobb

Ha bárkit megkérnének, soroljon fel 15-20 versenyképes magyar terméket — vagy akár ötvenet is — a kazánjait senki sem említené. Kinek is jutna eszébe manapság, hogy egy gőzkazán az exportképes, a gazdaságosan előállítható, modern gyártmányok közé sorolható, hogy beilleszthető a termék-szerkezet-váltás programjába.

Sokan a termékszerkezet korszerűsítésére gondolva valóban hajlamosak arra, hogy csakis teljesen új gépekre, műszerekre, eszközökre gondoljanak, tehát olyan gyártmányok előállítására, amelyeket eddig a hazai ipar még sohasem készített, sőt: szerte a világban mások sem gyártott. Ez azonban a versenyképesség kissé egyszerűsített és nem is helytálló értelmezése. Mintha valóban csak az lehetne versenyképes a világpiacra, ami egyedülálló vagy ritka, amikor pedig a versenyképességnek sokféle forrása létezik. Egy-egy termék például azzal is igen jól megállhatja a helyét más gyártmányokkal szemben, ha mindig kitűnő a minősége vagy, ha az ára általában a legmagasabbak alatt helyezkedik el, mert gazdaságosabb az előállítás, mint a konkurens cikkeké.

Különböző felmérések szerint is például jelenleg az iparban gyártott termékek körülbelül 30-33 százalékát kell teljesen újra kicserélni, vagy végképp abbahagyni a gyártását. A gyártmányok 40 százaléka nem szorul cserére, ezeknél a versenyképesség növeléséhez elég lehet a gyors és hathatós felújítás, a részleges korszerűsítés is. A gond persze kétségteljesen az, hogy az új megvalósulással a több: valamit átalakítani, átszerkeszteni legtöbbször nagyobb fáradságba kerülhet, mint eltörölni azt, ami eddig volt, és tiszta lappal indulni. Csak hogy a felújítás, az esetek többségében kevesebb pénzzel, gyorsabban és kisebb kockázattal megoldható. A kisebb kockázat egyszerűen abban rejlik, hogy a felújított termék elődjét már ismerhették a piacon, és esetleg már kialakult a vevőkör, s így ennek nem a megszerzéséhez, hanem a megtartásához szükséges a korszerűbb változat.

A termékszerkezet-váltásnak az ilyesféle szemlélettel való megközelítésére, ennek hasznosságára az utóbbi időszak egyik legjobb példáját a Magyar Hajó- és Darugyár Kazángyárának programja szolgáltatja. Itt sorra vették, elemezték a lehetőségeket, a piaci igényeket, a befektetést, a várható hasznót — tehát mindazt, amit ilyen esetekben kalkulálni szükséges — s végül úgy találták, hogy némi külföldi műszaki segítséggel érdemes egy-kétszáz millióért éppen a kazánokat — ezeket az igen régi gyártmányokat — megfaliatítani, gyártásukat korszerűsíteni, és ismét kapcsolatba lépni a régi vevőkörrel, vagy új megrendelőket toborozni.

Ezt az elgondolást persze nem pártolta azonnal mindenki, sem a gyárban, sem a gyáron kívül. Sok jó érv kellett ahhoz, amíg végül is kivitelezésre kerülhetett az elgondolás. Egyébként a jó érvek között, az egyik éppen az volt, hogy a kazánok a magyar iparnak régi gyártmányai. A magyar kazánok tehát nem számítanak új jóvevénynek a világpiacra, csupán egy-másfél évtized múltán most ismét visszatérnek oda. Ehhez a régi piaci kapcsolatok felélesztése is elég, nem kell újakat keresni.

Idehaza — újabb jó érv — számottevő gyártási hagyomány, értékes tapasztalat, termelési tapasztalat halmozódott fel, s ezt ugyancsak kár lenne veszni hagyni.

Volt viszont egy igen nagy ellenérv a gyár javaslatával szemben, és pedig, hogy a kazánok rendkívül anyagigényesek, s ezért a népgazdaság számára nem a legelőnyösebb termékek. Való igaz, hogy egy-egy kazánhoz — a típusától függően — több száz tonna vas és acél szükséges. Csak hogy — mint ezt a számítások is fényesen igazolták — az új kazánok (a felújított, áttervezett konstrukciók a bennük megtestesülő igen magas színvonalú, összetett élő munka mennyisége miatt) a bedolgozott anyag értékének többszörösét érik. Ezek az új kazánok ugyanis automatikus működésűek, magas fokú műszerezettek, technikájukban az elektronika legújabb vívmányait is alkalmazzák. Ezekben a konstrukciókban egy tonna kohászati termékre már több ezer mérnöki óra jut a kazántervezők munkájától a műszer- és automatikaipar teljesítményéig.

Az MHD új kazánja így tulajdonképpen jó példája annak is, hogy esetenként mennyire nem kifizetődő az anyagigényességre való hivatkozással megvalni egy-egy jó hírű, hagyományos gyártmánytól, ahelyett, hogy az adott termék fejlesztésével képessé tennék a gyártmányt saját „súlyának” versenyképes hordozására, tehát, hogy az esetleges anyagigényességet magas értékű élő munkával, szellemi munkával pórosítsa — a sok és drága anyagot ellensúlyozzák.

Az öreg kazánok megfaliatítása az MHD-nál jól mutatja, hogy valóban érdemes mindenütt alaposan mérlegelni, mikor kifizetődőbb terméket váltani, s mikor hasznosabb a meglévő felújítani. A termékszerkezet korszerűsítésének programjában józan és célravezető megoldás. A válogatás, a mérlegelés nélküli, kampányszerű váltás — amellyel, hogy ehhez nincs elég erő, se pénz — végeredményben csak az írott szót nézve, éppen a program lényegére nem ügyel, hiszen nem a gyártmánylista mindenáron való „átrása”, hanem a hatások, a versenyképesség növelése a feladat.

Gerencsér Ferenc

Hibás iskolafüzetek

Az induló új tanév igen sok feladatot rótt a szülőkre és a gyerekekre egyaránt — írja Bácskay Károly. Sok új és jó kezdeményezés történt az évek során az iskolára való felkészülés megkönnyítésére. Ilyen például az általános iskolások számára összeállított egységcsomag is. Az ötörmbe azonban nemegyszer öröm is vegyült, hiszen például a másodikosoknak szóló egységcsomagban — melyet a Hatvan utcai írószerebben vásároltam — a vonalas füzetek mindegyike hibás volt.

Vagy gyűrött, vagy szakadt, vagy valami más hibája volt, ami lehetetlenné tette a füzetek használatát. Az ilyen írkákat jól kellett cserélni, ami újbóli vásárlást jelentett.

Nem elsősorban a füzetek ára miatt szólok, hanem az ismételt, felesleges járkálás és bosszankodás miatt. Jó lenne, ha az egységcsomagok összeállítására a jövőben jobban odafigyelnének és a hibás darabokat nem a vevőknek adnák el.

Eltűnt a szeméthegy

Pár héttel ezelőtt a Keres-telep lakóitól kaptunk egy levelet, melyben arról panaszkodtak, hogy a telep-pel szemben levő üres telekre annyi szemetet hordtak, hogy az már az egészséget veszélyezteti, és igen csúnya a

nagyforgalmú főútvonal mentén. A városi tanács vb építési és közlekedési osztályától kapott válasz szerint az augusztus 14-i helyszíni ellenőrzéskor már megkezdtek a terület tisztítását, rendezését. A feltöltések után ugyanis a Debreceni Beruházási Vállalat területrendezési munkáit végezték a Tiszántúli Talajtergázdálkodási Vállalattal építési célok miatt.

Ugyanekkor viszont kéri a lakosságot és a vállalatokat, hogy e területre törmelék, szemetet ne szállítsanak, mivel ezzel akadályoznák a tereprendezési munkákat. A tilalom megszegői ellen szabálysértési eljárást indítanak.

Van kerékpár alkatrész

Egyik olvasónk — lakó-mének megjelölése nélkül — arról panaszkodott levelében, hogy nem kapott kerékpárhoz láncvédőt, 28-ashoz kerékláncot, komplett szerelt keréket a debreceni Csapó utcai szaküzletben. A Hajdú-Bihar megyei Vegyipari-cikk Kiskereskedelmi Vállalatnál érdeklődésünkre elmondták, hogy — bár nem egyenes a kerékpáralkatrész-ellátás — az említett üzletükben van magyar gyárt-

mányú láncvédő, 28-as kerékpárhoz keréklánc, csak komplett szerelt kerék nincs jelenleg. Van viszont a Simonffy utcai járműboltjukban. Tény, hogy nem kellett mesélni, hiszen az üzletben keresni egy-egy alkatrészt, vagy több boltot végigjárni. A kiskereskedelmi vállalat csak azt és akkor tudja a vásárlóknak nyújtani, amit és amikor a nagykereskedelem közvetítésével a gyáraktól kap.

A nyugdíjasok foglalkoztatásának új szabályai

1978. január 1-től a nyugdíjasokra vonatkozó egyik leglényegesebb módosítás az, hogy 1160 forinttól 1400 forintra emelték azt az összeghatárt, ameddig a nyugdíjasok korlátozás nélkül dolgozhatnak. Az említett időponttól kezdve munkaviszonyban, szövetkezeti tagként vagy bedolgozóként korlátozás nélkül dolgozhatnak nyugdíjuk mellett mindazok, akiknek nyugellátása, baleseti nyugellátása 1978-ban a havi 1400 forintot, az ezt követő években

pedig ennek a külön jogszabályok szerint évenként emelt összegét nem haladja meg. E határösszeg szempontjából az ellátás levonás nélküli összegét kell számításba venni. Figyelmen kívül kell hagyni a nyugdíjjal folyósított egyéb ellátások összegét, így különösen az öregségi nyugdíjat, a baleseti járadékot, a családi pótlékot, a házastársi pótlékot. Be kell azonban számítani a határösszegbe a kivételes nyugellátást, valamint a tüzelőanyagárak emelkedése miatt járó 50 forintot és a húsarak emelése miatt járó 60 forintot.

A másik intézkedés az, hogy a takarítók naptári évenként 840 órát, egyes intézményeknél 1260 órát dolgozhatnak. Korlátozás nélkül dolgozhatnak azok, akik egészségügyi, oktatási, gyermek- és szociális intézményeknél vagy közforgalmú gyógyszeráraknál álltak alkalmazásban. Az új szabályozás szerint az év elejétől a takarítók évente 1260 órát tölthetnek munkában keresetükkel függetlenül, nyugdíjuk korlátozása nélkül. Továbbra is nyugdíj korlátozása nélkül foglalkoztathatók a nyugdíjasok azok az előbb felsorolt munkahelyeken, ahol eddig is korlátozás nélkül dolgozhattak. S végül az általános 840 óra helyett 1978-tól évente 1260 órát dolgozhatnak nyugdíjuk korlátozása nélkül a pénzintézeteknél, a postánál, a távbeszélői munkakörben foglalkoztatott nyugdíjasok is.

LEVELEZŐLAP
A POSTAI IRÁNYÍTÓSZÁMOT szíveskedjék felírni

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ postája

4024 III

VÁLASZOK a Zavaros a tasakos tea - Hírlapárusítás gondokkal - Mennyit kellett volna fizetni? című cikkekre

A Hajdú-bihari Napló július 4-i számában megjelent „Zavaros a tasakos tea” című cikk írója szövé tette, hogy az utóbbi időben túlságosan aprók a teafélék és főzés, forróvízes leöntés után a legfinomabb szövéű szűrőkön is sok tealevél kerül a csészékbe.

A „Compack” Kereskedelmi Csomagoló Vállalattól a panaszra a következő válasz érkezett: „Mind nehezebb a hagyományos szálás tea beszerzése, mert a teaujtévények korszerűsítése, gépesítése a tealevél feldolgozási technológiáinak megváltozását vonta maga után. A kézi sodrás helyett az úgynevezett broken (vágott) technológiát alkalmazzák, ami a törmelékesség mellett nagymértékben elősegíti a század anyag kioldódását. A világiacpi kereslet is az ilyen tea iránt nő. A hazai teakezelők is lassan megszokják az apróbb, de sokkal gazdaságosabb teák

fogyasztását. Megemlítjük még, hogy a legszálásabb minőségű tea is zavarossá válhat, ha főzik. A teát ugyanis forrózni kell, és legfeljebb öt percig lehet lügozni. Ez az idő elegendő ahhoz, hogy a tea számos anyagai kioldójanak.” (Idekivánkozik egy megjegyzés. Az új technológia miatt apróbb darabos teafélékkel sokkal óvatossággal kellene bánni csomagolás, szállítás, raktározás, bolti átrakások során. Az ugyanis semmiképp sem tulajdonítható az új feldolgozási eljárásnak, hogy sok tasakban, sőt dobozban is — teapor van.)

A Hajdú-bihari Napló augusztus 8-i számában megjelent „Hírlapárusítás gondokkal” című cikk írója kifogásolta, hogy a Merkur-központ nem engedélyezte az új debreceni autósoltójában sajtótermékek árusítását.

A cikkre Csüri István, a Merkur Személygépkocsi-értékesítő Vállalat vezérigazgatója a következő választ küldte:

„A hasonló kéréssel — zöldség-, gyümölcs-, könyv-, ajándéktárgy-árusítás — hozzámm forduló vállalatokat, intézményeket valóban mindig elutasítottam, hivatkozva a cikkben említett profileltértesen kívül arra is, hogy egységeink kialakítása és munkarendje sem helyett, sem munkaerőt tekintve nem teszi lehetővé a kérések teljesítését. A Debreceni Posta-igazgatóság azonban hírlap-

árusításra vonatkozó kérelmével eddig nem kerestem meg. Megértem azonban gondjait — kérés nélkül — debreceni új üzemegegyesítés lehetőséget biztosítottak úgynevezett becsületkasszás hírlapárusításra, amelyhez vállalatunk a szükséges területet, a Posta pedig a hírlapok kiszállítását és a pénzkezelést végző alkalmazottakat adná. Amennyiben javaslatomat elfogadják, a részletes megbeszélésre munkatársamat, az üzem igazgatóját, Szalkay József elvtársat keressék fel, akit értesítettem.”

A Hajdú-bihari Napló szeptember 5-i számában megjelent „Mennyit kellett volna fizetni?” című levél írója kifogásolta az egyik nagyerdei itálárus által felszámított árat.

A panaszra Nagy Árpád, a Hajdú-Bihar megyei Tanács V. B. kereskedelmi osztály, Kereskedelmi Felügyelőség vezetője a következő választ küldte: „A levélíró azt kérdezi, hogy 13 üveg Borsodi világsörért és 3 üveg kóláért mennyit kellett volna fizetni, mert az elárúzott 159 forintot számolt. Ez bizony tényleg sok, mert a sör III. osztályú ára üveggel együtt 7,90 forint, az üdítő pedig 6 forint üvegenként. Összesen tehát 120,70 forintot kellett volna fizetni. Sajnos a „tettes” kilétének megállapítása nem egyszerű, mert augusztus 20-án a Nagyerdőn több vállalat, illetve szövetkezet megbízottja árusított sört és üdítő italt. Ezért kérem a panasztevő Nagy Zoltáné, hogy ha tud közelébbit megjelölni az eladóról, keresse fel a Kereskedelmi Felügyelőséget (Debrecen, Vörörs Hadsereg útja 40. szám alatt) és a különbözet visszafizetésében segítségére leszünk.”

A CSŐSZERELŐ-IPARI VÁLLALAT

DEBRECENI KIRENDELTSÉGE FELVESZ fűtészereket, csőszereket, lakatosokat, hegesztőket, segédmunkásokat szerelők mellé, valamint komplett szerelőbrigádokat.

Munkásszállást biztosítunk. Héti szabad szombat.

Jelentkezés: Csőszér-kirendeltség, Mikepércsi u. 5.

Hirdetések és a lakossági szolgáltatás Különös, de nem üzlet

Ritkán írunk saját házunk tájáról, most mégis ezt tesszük. Indok erre a következőkben ismertetett levél és a téma közérdekűsége.

„A mai napon Önöknel egy hirdetést szerettem volna feladni, a legközelebbi szombat. Augusztus 31-én azonban csak október 7-re tudták felvenni.

Az újság hirdetési oldala a lakosság szolgálatában áll, s nem kis összeg az, amit fizetni kell. Ezért azt kívánja a hirdető érdeke, hogy közlőnivalója a feladás után nem sokkal jelenjen meg, ne pedig több mint egyhónapos késéssel, amikor az már nem is aktuális. Egyébként, ha valakinek sürgős a hirdetés feladása, az nem tudja, hogy ilyen sokat kell várakoznia. S ha mégis ragaszkodik a korábbi közléshez, úgy a hirdetést dupla díjjal felveszik, de még azt sem sürgősen. Önöknek csak a díj sürgős?

Sok panasszal foglalkozik a Napló szerkesztősége nyilvánosan. A hirdetni kívánók nevében kérem, foglalkozzanak a témával is és indokolják meg azt, hogy a napilap — mely szerintem a legfrissebb híreket foglalkozik — miért nem közli nekem is rövidebb idő alatt — a beszedett díj ellenében — azt, amit hirdetni óhajtok?” — fejeződik be Molnár Istvánné debreceni olvasónk levele.

A kérdés nagyon egyszerűnek tűnik, a válasz azonban enél bonyolultabb, s nem azért, mert azt a „bizonyos bizonyítványt” akarjuk magyarázni.

Először arról kell szólnunk, hogy a magyarországi nagyvárosokban — Pécsen, Szegeden, Győrön stb. Budapestnél nem beszélve — a Lapkiadó Vállalatoknak mindenhol nagy gondot okoz a nagyszámú lakossági hirdetések közlése. A legégetőbb a helyzet Debrecenben, ahol nagy hagyománya van a hirdetéseknek. Az emberek ugyanis hozzászórtak, hogy az ötvenes évekig több lap jelent meg a városban, bő hirdetési lehetőségekkel. Ma viszont egyetlen napilapnak kell ellátnia az állandóan növekvő igényeket, szűkös terjedelmével.

A Hajdú-bihari Napló politikai napilap, s ebből következően nem elsőrendű feladata a hirdetések közlése. (Csak zárójelben jegyzem meg, nem lehet célunk az a gyakorlat, amit a tőkés országok sajtótermékeiben láthatunk: a lapok 70—80 százaléka hirdetéseket tartalmaz.) Ezt — mármint a lap politikai jellegét — olvasónk is jól érzékelteti amikor azt írja, hogy friss híreket, információkat s emellett még számtalan politikai témát részletesen feldolgozva olvashat lapunkban. Mindezek miatt központilag határozták meg, hogy a politikai napilapok milyen nagyságú felületen közölhetnek lakossági és vállalati hirdetéseket. Ettől a terjedelemtől nem lehet eltérni, még akkor sem, ha például naponta háromszoros felületre lenne lakossági igény és a vállalatnak anyagilag is jól jönne a magasabb bevétel!

A sorban állásoknak, a várakozásoknak a kértől eltérő időben való közlésnek a szűkös terjedelem az oka. Amit lehet, mindent megtesznek a Lapkiadó Vállalat vezetői a mindig sokasodó hirdetések közlésére. Bizonyára sokan emlékeznek még arra, hogy pár évvel ezelőtt minden hirdetés alján kis számot is olvashattak, ami a belső ellenőrzést könyvnyitette. Olyan módszert dolgoztak ki pár évvel ezelőtt, hogy a kis számok ne kerüljenek be a lapba, hiszen ezek mindig „elvettek” egy-sort. A megtakarítás jelentős volt. Ezenkívül a múlt év októberében megjelent új formátumú lap is adott lehetőséget a terjedelem kismértékű növelésére. Bizonyos időközökben plusz négy oldalon jelennek meg a Naplóban hirdetések, de ezeknek a négy oldalnak is korlátozott a száma — hiszen ismeretek az ország papirgondjai — és külön engedélyhez kötöttek. Ezenkívül olyan vállalati hirdetéseket sem vesznek fel, amelyek vállalatot a másik „helyzetéről informálják”, és termékeket propagálnak. Vállalati hirdetések közül csak azok jelennek meg, amelyek a lakosság részére adnak hasznos tájékoztatást. Ilyen például a „Centrum hétfő”.

De azt sem tehetik meg, hogy vállalati, intézményi hirdetésekkel nem foglalkoznak, hiszen ezek is a lakosság érdekeit szolgálják. Példa erre az előbbi „Centrum hétfő”, de megemlíthetjük a „dolgozókat alkalmaznak” hirdetési formát is. Néhány évvel ezelőtt végzett közvélemény-kutatás egyértelműen bebizonyította: a hirdetések eredményesek — ugyanis alig fordul elő, hogy egy embernek kétszer kellene ugyanazt a dolgot meghirdetnie — és nem utolsósorban azt, hogy olvassák és hasznosítják a vállalatok, közületek közleményeit is.

Ami az árakat illeti, a lakossági hirdetések kötött, a vállalati, intézményi hirdetések szabad árasak az árhatóság rendelkezési értelmében. A különböző témájú és tárgyú lakossági hirdetések között pedig differenciált árakat alkalmaznak. Az új hirdetési forma, az expressz — aminek bevezetését a hirdetések aktuálisabbá tétele követelte meg — 50 százalékkal (és nem dupla árral, ahogyan azt levélírónk írta!) drágább a „sima” hirdetésnél. Az expressz hirdetések terjedelmét is korlátozták.

Hogy mennyire nem üzlet a hirdetés a vállalatnak olyan értelemben, ahogyan azt sokan gondolják, csak egy dolgot mondunk el. A naponta több mint 70 ezer példányban megjelenő Naplóban a hirdetőt még azt a kis felületet sem fizetik meg, amelyen a hirdetésük megjelenik! Bár a hirdetési árak az évek során változtak, de ugyanekkor nőttek az újság előállítás költségei is, például a nyomda- és papírköltségek, s az új lapelőállítás technológia is drágább a réginél.

A hirdetések felvétel naponta száznál több ügyfelet szolgálnak ki. A leggyakoribbak az ingatlan, az albérlés, a lakáscsere, a ház, a házassági hirdetések. A legtöbb válasz a házassági hirdetésekre érkezik. A közlő hirdetések döntő többsége lakossági. Anyagi áldozatok árán is megoldották, hogy naponta 8-tól 18 óráig, szombatonként pedig délután 16 óráig fogadják a hirdetőket.

Mindezekből úgy gondolom, egyértelmű, hogy a Lapkiadó Vállalat elsősorban a lakosság érdekeit veszi figyelembe és szolgálja ki, amikor azon igyekszik, hogy csökkentse a hirdetések feladásától a megjelenésig eltelt időt. Nem üzleti hasznot szolgál az 50 százalékkal drágább expressz hirdetés sem. Egyelőre azonban a korlátozott terjedelem és a nagyszámú hirdetés nem teszi lehetővé a frissebb közlést. A vállalat hirdetésszervezőket sohasem alkalmazott. Arra sem törekedik, hogy a szabad áras „intézményi” hirdetőket részéssítse előnyben, hiszen ez a lap politikai arculatának sem felelne meg. Úgy gondolom, ezzel a cikkel sikerül választ adni levélíróknak, s valóban nem árt, ha saját problémáinkról is közreadunk egy keveset.

Balogh Júlia

Jel

Domitianus római nevét nem a bírói erősítésére hozott intézkedései, nem a nial körökök vagy a britanniai megszállás tart mindenekelőtt az utómára. Sokkal inkább szűrtlen intézkedtetőző egyik amellyel kitiltotta fusokat Itáliából. nélkül, hogy eszmé képzeléseikkel, örök talan újat akarásu fertőzék” a levegő sorsra jutott 94-ben tosz is, akinek egész kódásmodját meg az egyén kiszolgáló. „Egyes dolgokat ha ba adott az isten meg nem... Ami hatalmunkban, a mosz rendelkezésér csátanunk — akár g inket követeli tőlü hazánkat, testünk valami más effélé át kell engednünk.”

A szociológ szemévé

A most megje könyvecskének ma a morális tanulás tosak. Hiszen, P meddig kortárs Di denuncians vitairat zófus társait „az ál szellemek” neve ebből a hivatalos tosulat tételből cs fajta magatartásfor kezhetett minden g számára: az oppo A volt Epiktétosz rongásai és félelmé túlélés és belenyu jait és lehetőségei hirdette. „Gyakorl fus” volt, mondan maradt az etika és zein. Epp ezért a számlára alig mon dolásra érdemest.

Annál fontosab Szecepanski válo nulmányait tartal amelynek címe: A gus szemével. Ezei izstikus szociológia nyok a felszabad lengyel társadalor rajzi, ami szoci értelmelzése szeri mindig egy „ner társadalomról kés gástudiumot jelen figyelemmel min megoldandó gond a szocializmus et társadalom külö deperidőusaiban. kán megfogalmazz arra vonatkozóan tudomány és poli sen ragad-e me folyamatokat?!

Gondolatok a

A könyv szám denekelőtt a lehe lógiai miatt font sen, ha végiggon hazai szociológus ban szívesebben az elméleti szférá igen ritkán és mó elméleti fontossá pításaitak a gy fölvetette gondok panski ezzel sz szont valósággal a lengyel hétközr válogott tanulm részében az osztá szerkeszt alakul ja, különös te munkások és a taly szerepére. részben számbav rosodás társadal zásait, a foglalk túsúrákat alakító „a helyi társá végbement válto negvedik blokk módszertani h néhány elméleti érint. Számunka kétségkívül a h (Gondolatok a tervezésről) kin tanulásgot.

A Gondolatok mű esszéjében mutat arra, ho gus vizsgálódá fő célja annak hogy miként k mindenkinék nem akarja a években újra

Jellem, tulajdonság, haladás

Domitianus római császár nevét nem a birodalom megerősítésére hozott erőszakos intézkedései, nem a pannóniai körözdők megépítése, vagy a britanniai hódítás megszilárdítása tartotta meg mindenekelőtt az utókor számára. Sokkal inkább a népszerűtlen intézkedéseket betetőző egyik rendelete, amellyel kitiltotta a filozófusokat Itáliából. Válogatás nélkül, hogy eszméikkel, elképzeléseikkel, örökké nyugtalan újat akarásukkal „ne fertőzzék” a levegőt. Erre a sorsra jutott 94-ben Epiktétosz is, akinek egész gondolkodásmódját meghatározta az egyén kiszolgáltatottsága. „Egyes dolgokat hatalmunkba adott az isten, másokat meg nem... Ami... nincs hatalmunkban, azt a Kosmos rendelkezésére kell bocsátanunk — akár gyermekeinket követeli tőlünk, akár hazánkat, testünket, vagy valami más efféjét, önként át kell engednünk.”

A szociológus szemével

A most megjelent Kézikönyvecske ma már csak a morális tanulságai a fontosak. Hiszen, ha a félig-meddig kortárs Dio Coecius denuncians vitáirában filozófus társait „az állam halál-szemléinek” nevezte, akkor ebből a hivatalossá magasztalt tételből csupán egyfajta magatartásforma következhetett minden gondolkodó számára: az opportunizmus. Az volt Epiktétosz is — szorongásai és félelmei miatt. A túlélés és belenyugvás módjait és lehetőségeit kutatta és hirdette. „Gyakorlati filozófus” volt, mondhatnók. Megmaradt az etika és vallás vízein. Epp ezért a mai ember számára alig mond meggondolásra érdemes.

Annál fontosabb a Jan Szecepanki válogatott tanulmányait tartalmazó kötet, amelynek címe: A szociológus szemével. Ezek az esszé-szerű szociológiai tanulmányok a felszabadulás utáni lengyel társadalom állapotrajzai, ami szociológusunk értelmezése szerint azonban mindig egy „nem statikus” társadalomról készített mozgásstudiumot jelent, különös figyelemmel mindarra, ami megoldandó gondot okozott a szocializmus építő lengyel társadalom különböző fejlődési periódusában. Nemritkán megfogalmazza kétségeit arra vonatkozóan, vajon a tudomány és politika helyesen ragad-e meg bizonyos folyamatokat?!

Gondolatok a jövőről

A könyv számunkra mindenekelőtt a lehetséges analógiák miatt fontos, különösen, ha végiggondoljuk, hogy hazai szociológusaink általában szivesebben mozognak az elméleti szférákban, s csak igen ritkán és módjával kötik elméleti fontosságú megállapításait a gyakorlati élet fölvetette gondokhoz. Szecepanki ezzel szemben viszont valósággal hozzátapad a lengyel hétköznapiokhoz. A válogatott tanulmányok első részében az osztály- és réteg-szerkezet alakulását vizsgálja, különös tekintettel a munkások és a munkásosztály szerepére. A második részben számbaveszi az iparosodás társadalmi vonatkozásait, a foglalkozási struktúrákat alakító tényezőket, „a helyi társadalmakban” végbement változásokat. A negyedik blokk a szociológia módszertani kérdéseit és néhány elméleti problémát érint. Számunkra azonban kétségkívül a harmadik rész (Gondolatok a társadalmi tervezésről) kínálja a legtöbb tanulságot.

A Gondolatok a jövőről című esszéjében a szerző rámutat arra, hogy a szociológus vizsgálódásainak egyik fő célja annak megállapítása, hogy miként kell „közülünk” mindenkinek eljárnia, ha nem akarja az elkövetkező években újra átélni az 1956-

os vagy az 1970-es összeomlást és válságot”. A szerző igen sajnálatosnak tartja, hogy a mai lengyel társadalom fiataljaiban irreális vágyak és elképzelések születnek a jövővel kapcsolatban, és ezeket a vágyakat az ellenpontként említett USA-beli fiatalokkal szemben nem a társadalom megtervezett fejlődéséből és a maguk tenni akarásából vezetik le. Magyarán illúziókban ringatják magukat, de a személyes erőfeszítés szándéka alig

Csak a vezető a felelős?

„Talán paradoxonnak tűnik a válaszuk — de inkább nem. Az ebben a formában folyó tervezés ugyanis általában megerősítette az egyént abban a meggyőződésében, hogy a vezetők »minden szinten levezik válláról a felelősséget«. A tervezésnek ez a rendszere fatalisztikus attitűdöt alakított ki, a passzív várakozásnak kedvezett...” — írja a szerző egy már meghaladott, de sok szempontból tanulságos kor-szak mérlegét elkészítve.

Mindmáig érvényes és továbbgondolásra érdemes az a megállapítása is, hogy „Jövő-jének megtervezésére csak az képes, akinek van valami esélye a jövő alakítására”. A politikának és propagandának épp ezt az esélyt kellene tudatosítania, lévén ez egyike azoknak a módoknak, amelyek fölshabadják az emberi alkotóerőt, amelyek képessé tehetnek bárkit a nagyobb célokkal való azonosulásra is. Ehhez kapcsolódik a szerzőnek egy alapvetően fontos elve, amely „azt parancsolja, hogy kutassuk fel nemzeti tulajdonságainkat, nemzeti jellemünk egyes vonásait mint a gyors fejlődés lényeges változóit vagy tényezőit”. Ez lényegesen fontos feladat lenne a mi esetünkben is, hogy a „fogaskerek vagyok” életérzés és -szemlélet állóvizein ne rekedjünk meg.

Érdemes lenne sorra venni Szecepanki érveit. Néha kísérteties analógiák fedezhetők fel a lengyel és magyar viszonyok között. Akkor is például, amikor megállapítja, hogy „a mai Lengyelország gyengeségének egyik oka... az, hogy túlságosan lecsökkent a követelmények szintje, és még kontármunkával is jó minősítést lehet szerezni”. Fontosnak és halaszthatatlannak ítéli, hogy megváltoztassák „a nemzet pszichikumát”, a nemzet karakterét, az olyan szemléletmódot, amely demokrácián nem a fegyelmet és rendet érti, hanem ennek inkább az ellenkezőjét. A baj kétirányú. Egyaránt hat alulról és felülről. A kiút pedig csak az lehet, hogy „Minden egyes állampolgárnak tudnia kell, hogy a nemzet egésze mire törekszik, hogyan biztosítja a nemzeti célok elérése az egyén személyes céljait és aspirációit, milyenek a célok elérésének esélyei és lehetőségei”. Ennek tudatosítása egyik legfontosabb feladata, meglehet, nemcsak a lengyel társadalomnak...

A magyar felvilágosodás és Debrecen

Benda Kálmán is érinti a célok elérésének esélyeit és lehetőségeit Emberbarát vagy hazafi című tanulmánykötetében. A magyar felvilágosodás korát boncolva mutatja ki, mennyire fontos a célok pontos megfogalmazása és a megfogalmazott célok érdekében a többszörű cselekvés. A haladás, a nemzet felvirágoztatása, még ha más vetületben és szinten is, a felvilágosodás korában éppúgy feladat volt, mint napjainkban. Nem ritkán feszültséget okozott a kötet című választott antagonizmusnak tűnő kérdés, mely a jakobinus Hajnóczyról maradt ránk. A dolgot leegyszerűsítve a felvilágosodás épp arra adta meg a választ, hogy

játszik szerepet délibábkergetésükben. „Mi is hozzákezdünk ahhoz a nagy munkához, hogy megtanítsuk nemzetünket arra, hogyan kell gondolkodnia a jövőről, amelynek építésén hazánk minden polgára a maga munkahelyén fáradozik.” Szecepanki fölteszi a kényszerítő kérdést, hogy vajon a lengyel tergvadalkodásnak sikerült-e „a jövőről való gondolkodás” szempontjából eredményes döntéseket hoznia?

„a két törekvés csak együtt előrelendítő”. Magyarán: haladás nélkül nincs nemzeti felemelkedés. Vagy ahogyan a reformkorban megfogalmazódott: haza és haladás elválaszthatatlanok egymástól.

Benda Kálmán tanulmánykötete kimagasló tudói teljesítmény. Részünkről azért is különös figyelmet érdemel, mert mintegy húsz oldalon vizsgálja A debreceni nyomda és a magyar paraszti műveltség címen a debreceni „kálvinista szellemiség” kialakulását. Elemzi ennek kettősségét: egyrészt a magyar írásbeliség fejlődésében betöltött szerepét, másrészt sorra veszi azokat az okokat, amelyek konzervatív degradálták szinte századokra a debreceni szellemi életet, amely mint tudjuk, nem csekély hatással volt — ha közvetve is — az egész magyar kultúrára.

— teljes —

Fegyverbe! Fegyverbe!

BERÉNY RÓBERT (1887—1953) EMLÉKEZETE

Négy évtizedes festésze örök nyugtalanság, keresés, majd — az önmagára találás után — újabb megoldások kutatása. A Mintarajziskolában Zemplényi Tivadartól tanult, majd Párizsban a Julien Akadémián. Itt megbarátkozik az impresszionizmussal, de korán ráébred annak veszélyeire is. Ezért szinte ösztönösen — Cezanné csodálva — egyre jobban hangsúlyozza képeinek szerkesztését. Rövid ideig a síkszerűség és a dekoratív vonaljáték vonzotta, — bizonyára Matisse ihletése nyomán. Kevés festőt kínoztak ennyire a kételyek; saját festészetét idegesen mérlegeli, másokkal hasonlítja. Az ilyen felfokozott idegrendszerű festő hamar eljut az expresszionizmushoz, melynek egyik legszebb példája egy Amerikába került festménye *Barátok Bélaról*. (1913)

Berény Róbert: Csellózó (1927)

A Tanácsköztársaság idején szerepet vállalt a művészeti ügyek irányításában is. Uitz Bélával együtt gyűjtő hatású plakátokat rajzol. (Ezek közül a legismertebb a felkorszó erejű *Fegyverbe!*) A bukás után Berlinbe emigrált. Kételyek között öröködik s minden bizonytalanná válik körülötte. Csak a hazai föld hívása téríti magához hét év múlva. Itthon festi a *Csellózó* nőt (1927), amelynek megoldása már a tiszta színek fokozottabb felhasználását jelenti. A hársó színű és határokkal ötvözve törnek elő. Ebből az időből való bensőséges hangulatú festménye a *Kapirgáló* is. Berény már régen tagja az 1900-as évek elején megalakult modern szemléletű művészcsoporthoz, amely 1911-től *Nyolcak* néven állított ki s hasonló mozgalmat képvisel a képzőművészetben, mint a Nyugat az irodalomban. (Czóbel, Kernstok, Márffy, Pór és Tihanyi is eh-

Tájak — korok — múzeumok

A Hajdúszoboszlói Bocskai István Múzeum

Húsz éve nyílt meg Hajdúszoboszlón a Bocskai István Múzeum. Lelkes diákok készítették az első kiállításokat és ma is támogatják a múzeum gyűjtő tevékenységét. A kezdeti néhány száz darabból álló gyűjtemény ma már megközelíti a tízezeret. A múzeum egyik kiállítása a Hajdúság népművészetét mutatja be. Az anyag jelzészzerűen, de igen jól tükrözi a táj változatos népművészeti hagyományait, bemutatva azokat a néprajzi tárgyakat, amelyeket művészi hajlamú iparosok pásztorok készítettek.

A kiállítás a szígyártók remeikeinek bemutatásával indul. A szoboszlói ötfogat szerszámanyagának darabjai, az 1848/49-es szabadságharcot is megjárt díszes kantár a ló kivételes szerepét érzékelteti a szoboszlói lovas hajdúk életében. A régi művészi mesterséget ma Debrecenben Káthy László népi iparművész őrzi, akinek két szép sallangja is látható. Ezt követik a pásztorok kivert botjai, karcolt díszítésű szarutárgyai, hasi bőrből készült erszényei, bicskatartói és művészi fonott karikás ostorai, valamint a csikóbőrös kulacsok, melyek elmaradhatatlanok voltak a lakodalmos összejövetelek alkalmából. Ezután a mézeskalácsos mesterség eszközei, termékei következnek.

A hosszú ujjú rátés és

hímzett szűrők a Hajdúságnak is jellegzetes viseletdarabjai voltak. Dankovszky Lórándné hímzett debreceni cifraszűre nemcsak a szűrőhímzés hagyományának átvételéről, de továbbfejlesztéséről is tanúskodik, éppen úgy, mint Nyakas Miklósné szót-festési vagy a Fazekas család nádudvari kerámiai.

Kiállításunk igen látványos része a századforduló szoboszlói lakóházának, tárgyainak, bútorainak bemutatása. A szoba, kamra, konyha részéből álló házban csak a tárgyak eredetiek, a berendezés jelzészzerűen utal azok helyére, funkciójára. A berendezés (mennyezetes ágy, tulipános láda, sarokpad, vasfazék, földmérő, lánc, gomolya, prés stb.) egyszerre tanúja az izlésnek és életmódnak. A századfordulót idézik a szoboszlói férfi és női viselet darabjai pl. a szoboszlói gazdák által viselt régi szűr. A táj egyik jellegzetes bőrből készült ruhadarabja, a női kisbunda Hajdúszoboszlón is közkedvelt volt.

A múzeum másik kiállítása az ún. Gönczy-émlékszo. A kiállítás abban az iskolában kapott helyet, amelynek Gönczy Pál egykor növendéke volt. Ez a mai általános iskola 1975-ben, az intézmény fennállásának 350. évfordulója alkalmából névadóként választotta a nagy pedagógust, aki 1817—1892 között élt.

Gönczy Pál az újabb kori magyar pedagógia történetének egyik sokoldalú és haladó szellemű alakja. Minthogy az 1868-as Eötvös-féle népoktatási törvény egyik előkészítője és végrehajtója volt, ezért a köztudatban a polgári jellegű népoktatás úttörőjeként és szervezőjeként él. Mint európai tájékozottságú pedagógiai gondolkodó Pestalozsi eszméit képviselte a XIX. századi Magyarorszá-

gon. Szoboszlói származása, családi kapcsolata, helyben és a debreceni kollégiumban végzett tanulmányai élete végéig a tájhoz fűzték még akkor is, amikor 1867-től mint a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium tanácsosa, majd államtitkára Pesten dolgozott. Az emlékszo. a reformer pedagógus életét és munkásságát mutatja be, érzékeltetve a kort is, amelyben élt és alkotott.

A kiállításon láthatók művei, híres ábécékönyve, amelyből Móricz Pál, a Hajdúság írója szerint három nemzedék tanulta a betűvetést. A Gönczy által tervezett és készített szemléltető eszközök (pl. Magyarország megyéinek részletes térképe, az Osztrák—Magyar Monarchia domborműves térképe, természetrajzi falibrosz stb.) jó betekintést nyújtanak a dualizmus korának népoktatási viszonyaira. Igen érdekesek pedagógusunk használati eszközei.

A kiállítás a pedagógusokon kívül élményt nyújt mindazok számára, akik érdeklődnek a hazai kultúrtörténet egy-egy kimagasló személyisége iránt.

A múzeum rövidesen önálló épületet kap, s akkor mód nyílik a Bocskai-kultusz tárgyi emlékeinek (pl. ún. „Bocskai zászló”, festmények) bemutatására.

A kiállítások helye: művelődési ház, II. emelet (Vörös Hadsereg u. 2.), valamint Gönczy Pál u. 1. Általános Iskola.

Nyitva tartás: május 1-től szeptember 30-ig 9-től 13-ig és 15-től 19 óráig. Október 1-től április 30-ig 9-től 13-ig és 14-től 18 óráig.

Dr. Juhász Imre, a Bocskai Múzeum igazgatója

(Fotó: Feketéné)

Dr. Tóth Ervin

DVSC: győzelem DMTE: értékes pont idegenből

A labdarúgó NB II. keleti csoportjának vasárnapi mérkőzése a pályaválasztó csapatok sikereit hozták. Egy mérkőzés (Békéscsaba—DMTE) kivételével hazai győzelmek születtek. A DVSC biztosan nyert a Szolnoki MÁV ellen, a DMTE értékes pontot szerzett idegenben. Ismét nagy gólarányú győzelmet ért el a Kabinbarcikai Vegyész, még mindig nem kapott gólt a Nyiregyháza és változatlanul a táblázat élén áll.

DVSC—SZ.MÁV 2-0 (1-0)

Debrecen, Vágóhid utcai sporttelep, 7000 néző, vezette Kurmai. DVSC: Szabó — Kiss, Szigeti, Potyók, Mohácsi — Sallai, Czikkora (Tóth I., a 77. percben) — Timár, Maczkó, Tóth II., Nérey. — Szolnoki MÁV: Farkas (Bartos a 84. percben) — Ágh, Juhász, Debreczeni, Csonotos — Takács (Németh a 65. percben), Menyhárt, Szántai — Szabó, László, Nász.

A gólok története:

28. perc: Bal oldali debreceni támadás végén Nérey beadása átszállt egészen Timárhoz, a szélső visszafeltele a labdát és a felfutó Potyók mintegy nyolc méterről a szolnoki kapus mellett a hálóba fejté. 1-0.

63. perc: Nérey jobb oldali szögletét az ötösön álló Timár megsúszta fejjel, a labda a jó ütemben érkező Potyók elé került, aki előre vetődve a jobb sarokba fejté a labdát. 2-0.

Fontosabb események.

Az első perc végén Maczkó labdája Tóth II. elé került, a csatár habozás nélkül lőtt, a labda centiméterekkel csúszott el a jobb kapufa mellett. Az első félidőben — a gólig alig volt említésre méltó esemény, a szolnokiak védekezésére rendezkedtek be, és legtöbbször valamilyen nyien a saját térfelükön, kapujuk előterében tartózkodtak, szervezeten védekeztek. A 28. percben Maczkó—Timár akció végén a szélső hétméteres fejesét védte a szolnoki kapus. A 38. percben Sallai nagyszerű labdát tált Maczkó elé, aki a 11-es ponton tiszta helyzetben nem tudta lekezelni azt.

A második félidőben folytatódott a debreceni rohamok, de egy váratlan ellen-támadás végén majdnem egyenlítették a vendégek. Az 56. percben a késlekedő Mohácsi mellett Nász ugrott ki, erőltet lövése a kifutó Szabóban akad el... Az 59. percben Potyók ruhátott szabadot a tizenhatos oldalvonalról, az alapvonalról mintegy tíz méterre. Remekül csavarta be a labdát, Maczkó emelkedett ki a védők gyűrűjéből, hétméteres fejesét Farkas óriási bravúrral védte. A 61. percben Timár futott el a jobb oldalon, középre gurított, az ötösön tiszta helyzetben álló Tóth II. azonban nem találta jól el a labdát. Erősödtek a debreceni rohamok, a SZMÁV is vezetett néhány támadást, de most már egyre többször nyílt rés a szolnoki védőfal. A 76. percben Kiss beadását Timár éles szögéből perdfitté kapta, Farkas ezúttal is a helyén volt. A 80. percben Timár beadását Tóth II. hét méterről a kapus kezébe fejté. A 85. percben Tóth I. két remek csel után 18 méterről kapura bombázott, lövése alig kerülte el a kaput.

Alacsony színvonalú, közepes iramú mérkőzésen a DVSC biztosan szerezte meg a győzelmet. Már az első negyedórán látszott, hogy nagy tudásbeli különbség van a két csapat között, a DVSC uralta a mezőnyt, de az első félidőben nem sikerült gólléphetet kialakítani. Sok volt a felesleges labdacipelés, a rossz átadás. A szélsőket elhanyagolták, a középre bevitt labdákat pedig a vendégek hátrítani tudták. A gól után élénkült a játék, a gyors jobb oldali támadások után adódtak helyzetek is. A második félidőben változatlanul körülményes és lassú volt a DVSC csapatjátéka, a játékosok keveset mozgottak, a kellenél tovább tartották a labdát, és időt adtak a vendégeknek a közbelépésre. A

második gól után az SZMÁV már nyíltabban játszott, ekkor adódtak ismét gólhelyzetek a vendégek kapuja előtt, az erőltet debreceni támadásor azonban nem tudta kihasználni ezeket. Változatlanul hiányzik egy igazán jól lövő játékos a DVSC-ből, és a vasutas csapat nehezen boldogul ennek hiányában a tömörülő védelemmel.

Szabónak mindössze egy ízben kellett közbeavatkoznia. A közvetlen védelemben találjuk a csapat két legjobbját: Potyók végig kitűnően játszott, két fejszöglettel eldöntötte a mérkőzést, Szigeti pedig rengeteget ment előre, biztonságos védőmunkája mellett jól segítette a támadásokat is. Kiss

B. TASK-DMTE 1-1 (1-0)

(Tudósítónktól)

Békéscsaba, 3000 néző, vezette Szávó. — BTASK: Gulyás — Hajdú, Dobó, Nemes, Lukoviczki — Zahorán (Erős, a 80. percben), Jegyinyák, Róza — Oláh, Lipták, Magyar (Kerepeczki, a 65. percben). — DMTE: Magyar G. (Szabó I., a szünetben) — Dinya, Bözsöny, Magyar A., Király — Badi, Lakatos, Bodonyi — Szabó A. (Duručko, a 70. percben), Tózsér, Jankovics.

A gólok története. 44. perc: a kaputól 22 méterre szabadrugáshoz jutottak a hazaiak. Zahorán szaladt a lövésnek és balról csavart labdája a hálóba hullt. 1-0.

46. perc: Bodonyi Szabó A.-nak adta a labdát, ő Badihoz perdfitté, aki tíz méterről a jobb alsó sarokba rúgta. 1-1.

Fontosabb események.

A játék elején a DMTE játszott úgy, mintha hazai környezetben mérkőzne — irányította a játékot. Később feljöttek a hazaiak. A 29. percben Oláh kiugratta Liptákot, de a kijövő Magyar G. felszedte a csabai játékos elől a labdát. A 32. percben megismétlődött az előbbi jelenet, ugyanazon szereplőkkel. Az 58. percben debreceni szabadrugás következett, a labda Tózsérhez került, de lövése az előtte álló sorfalról szögletre került. A továbbiakban a DMTE szorongatott — a 68. percben Magyar A. 15 méterről, jobbról félmagas lövést küldött kapura, de Gulyás bravúrral szögletre mentett. A 75. percben Lakatos kiugrott és góllal kecsgető helyzetben a kifutó Gulyás elrúgta a labdát a debreceni játékos elől. A 86. percben Badi beadását Bodonyi kapta, tíz méterről lőtt, a labda már-már túljutott a kapuson, de Gulyás reflexmozdulattal az utolsó pillanatban szögletre hátrított. A 88. percben Lipták négy (!) méterről fejté a kapu fölé a labdát.

Vizonylag nagy érdeklődés nyilvánult meg a DMTE szereplése iránt Békéscsabán, ahol jó küzdelmet láthattak a szurkolók. A játékidő nagyobb részében az egységesebb teljesítményt nyújtó debreceni csapat birtokolta a labdát, mezőnyfölényben játszott. Mindkét kapu előtt adódtak helyzetek, de ezek közül csak egyet-egyet tudtak értesíteni az együttesek. Érdekes volt az, hogy lényegében az utolsó öt percben bármelyik csapat nyerhetett volna, hiszen Bodonyi, majd Lipták előtt nyílt százszerű gólhelyzet.

A békéscsabai együttesből Gulyás kitűnően védett, rajta kívül Oláh, Jegyinyák és Lukoviczki játszott társaikkal jobban. A DMTE-ből

Potyók első gólya

sokat volt játékban, de elég nagy hibaszázalékkal játszott. Mohácsi nehézkesnek tűnt. A középpályások közül Sallai mozgékonyaságával és jó indításaival tűnt ki. Czikkora gyenge teljesítményt nyújtott, hiányzott játékából az erő és a lendület. Timár kevés labdát kapott, a második félidőben játszott jobban. Tóth II. sokat körülményeskedett, Maczkó nem boldogult örzőjével, Nérey harcossan küzdött, de az esetek többségében hátréjt tartani tudta. Tóth I. rövid ideig játszott, de úgy tűnt, az ő lövéseire nagy szükség lenne csapatának. A vendégcsapatból Farkas, Csonotos és Menyhárt tűnt ki.

F. T.

legesítette Zahoránt és jó labdákkal indította társait. A többi debreceni játékos közepes teljesítményt nyújtott. A labdarúgó NB II. keleti csoportjának többi eredménye: Nyiregyházi Vasutas Spartacus SC—Leninvárosi MTK 2-0 (1-0), Kazincbarcikai Vegyész—Hódmezővásárhelyi Metripond SE 6-2 (1-1), Szarvasi Főiskola Spartacus—Miskolci VSC 4-1 (0-1), Ózdj Kohász—Gyöngyösi Spartacus 1-0 (0-0), Honvéd Papp József SE—Kisvárdai Vasas 6-1 (2-1), Honvéd Szabó Lajos SE—Borsodi Bányász 2-0 (1-0), Jászberényi Lehel SC—Gyulai SE 1-1 (0-0), Szolnoki MTE—Eger SE 3-2 (1-1).

A CSOPORT ALLÁSA

1. NYVSSC	6 5 1 0	8-0	11
2. K.-barcika	6 5 0 1	23-5	10
3. DVSC	6 5 0 1	13-4	10
4. SZMTE	6 4 1 1	13-12	9
5. Gyula	6 3 2 1	8-6	8
6. Ózd	6 3 2 1	5-3	8
7. Papp SE	6 2 3 1	14-7	7
8. DMTE	6 2 3 1	8-5	7
9. SZARVAS	6 3 1 2	8-6	7
10. HMSE	6 3 1 2	12-13	7
11. BTASK	6 3 1 2	8-12	7
12. Eger	6 2 2 1	12-8	6
13. Lehel	6 1 4 1	6-4	6
14. Szabó SE	6 2 1 3	6-5	5
15. Leninvárosi	6 2 1 3	6-9	5
16. Gyöngyös	6 1 1 4	3-7	3
17. MVSC	6 0 2 4	3-12	2
18. SZMÁV	6 0 1 5	4-15	1
19. Kisvárdai	6 0 1 5	4-16	1
20. Borsodi B.	6 0 0 6	1-15	0

Totónyeremények

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság tájékoztatása szerint a 36. játékhetén két darab 13 plusz 1 találatos szelvény akadt, ezek nyerevénye, valamint a jutalom szelvényenként 681 819 forint. A 13 találatos szelvényekre

275 099 forintot fizetnek. A 12 találatos szelvények 4216, a 11 találatosak 292 forintot érnek. A tíztalálatos szelvények nyerevénye 61 forint. A teltalálatos szelvény: x, x, x, x, 1, x, x, 1, 1, 1, x, 1, 1, x.

SOROKBAN

Barátságos labdarúgó-mérkőzésen a D. Kinizsi Nagyváros 3-3 arányú döntetlen eredményt ért el a helyi Vointa elleni találkozón.

Szeptember 24-én, vasárnap a Velencei-tó környékén rendezik az Aranyjelvényesek az olimpiára tömegsportakció első országos futópróját.

A török csapat kérésére csütörtökön rendezik a Bp. Honvéd—Adonospur UEFA Kupa labdarúgó-mérkőzést.

A hajdúsámsóni üzemi kis-pályás labdarúgó-bajnokság élcsoportja: Óregfiúk 11, Öntöde 11, Rákóczi 1. 10 pont.

Szegeden, az öklölvivők vidékbajnokságán a váltósúlyban versenyző Veress Péter (DMTE) az elődöntőben győzött az egykori válogatott Rákosa (Kaposvár) ellen, a döntőben azonban vereséget szenvedett Borbélytól (Kun Béla SE), s második lett.

Huszonnyolcadik alkalommal nyerte az országos tenisz csapatbajnokságot az Ú. Dózsa férfi együttese. A nőknél ugyancsak az úpesteiek végeztek az első helyen.

Döntetlenül végződött a két magyar sakkozó, Portisch Lajos és Ribli Zoltán találkozója a Tilburgban rendezett nemzetközi versenyen. Az élcsoporthoz Portisch 5, Timman (holland) és Miles (angol) 4,5-4,5, Larsen (dán) 3,5 (egy függő). Riblinek 3 pontja van.

A DVSC labdarúgó szakosztálya szeptember 13-án, szerdán délután három órai kezdettel toborzót tart a Vágóhid utcai sporttelepen. Az 1963. szeptember 1. 1967. augusztus 31. között született gyerekek jelentkezését várják.

Szekszárdon, a Pannónia Kupa cselgáncsversenyen a felnőttek 60 kg-os súlycsoportjában Zölderdő (D. Dózsa) a harmadik helyen végzett.

Tömegkarambolla, a svéd Petersson súlyos sérüléssel kezdődött a Forma-1 versenyautók monzai világbajnoki futama. Az újraindítás után az osztrák Lauda bizonnyult a legjobbnak. A VB pontversenyállása: Andretti (amerikai) 64, Petersson 51, Lauda 44, Reutemann (argentin) 35, Depailler (francia) 32, Watson (ír) 25 pont.

Megismétlődik a wimbledoni döntő az Egyesült Államok nemzetközi teniszbajnokságán. Az első helyért a svéd Borg és az amerikai Connors mérkőzik.

A Hétfői Hírek jelentése szerint a Gyulai SE NB II-es csapatához igazolt Kocsis Lajos, az egykori válogatott labdarúgó, akinek egy esztendőre szóló eltiltása szeptemberben járt le a Bp. Honvéd együttesénél.

Külföldi labdarúgó-bajnokságok. Anglia: Liverpool 10, Coventry 9, Everton 9. — NDK: D. Berlin 8, D. Dresden 8, Riesa 7. — Ausztria: Linz 6, Salzburg 6. — Hollandia: Ajax 8, Eindhoven 7. — Skócia: Celtic 8, Aberdeen 7 pont.

Hosszú esztendőket óta először nem láthatják a magyar tévézők a labdarúgó válogatott fontos találkozóját — a szeptember 20-i Finnország—Magyarország EB selejtezőt nem közvetíti a finn televízió, így az MTV sem adhat közvetítést. Az eseményekről a rádió számol be.

IV. FORDULÓ

A megyei labdarúgó-bajnokságban a negyedik forduló nyolc mérkőzését játszották le az elmúlt hét végén. A Hajdúdorog—Derecske összecsapást szeptember 14-én, csütörtökön rendezik. Eredmények:

Hajdúszoboszlói Bocskai—Debreceni Kinizsi 0-0, Nádudvari Vörös Csillag TSE—Bárán 2-1, Kaba—Berettyóújfalui SE 2-1, Hajdúböszörményi Bocskai—Létavértesi Vörös Meteor 0-0, Debreceni ASE—Balmazújvárosi Lenin TSE 3-3, Debreceni Volán—Hajdúnánási SC 2-1, Debreceni EAC—Hajdú Vasas (Téglás) 3-2, Püspökladányi MÁV Egyetértés—Nyíradonyi SE 5-0.

A forduló mérkőzéseiről részletes tudósítást holnap, szerdai lapszámunkban közlünk.

SALAKMOTOR

B. Volán—D. Volán 56-22

Az országos I. osztályú salakpálya motorkerékpáros csapatbajnokságban a XI. forduló küzdelmeit rendezték meg vasárnap. Miskolcon és Szegeden volt verseny.

Borsodi Volán—Debreceni Volán 56:22. A Miskolcon lezajlott csapatmérkőzés valamennyi futamában a hazaiak nyertek, kiadás eső után felzárkózott talajon. A B. Volánból Szirázki I. 1t, Szőke és Jakab 10-10 pontot szerzett, a debreceniek közül — Támcsu

volt a legeredményesebb, 8 ponttal. Másik mérkőzésen: Szegedi Volán, Békési Volán—Vegyes—Nyiregyházi Volán Dózsa, Szolnoki Volán—Vegyes 51:27. A XI. forduló után a Borsodi Volán már bajnoknak tekinthető.

A következő fordulóban, szerdán délután fél 4-től kerül sor Debrecenben, a Gázvezeték utcai sporttelepen a D. Volán—Szegedi Volán, Békési Volán—Vegyes OB 1-es csapatbajnoki összecsapásra.

Hazaérkezett a D. Dózsa

A férfi kézilabda NB I 6. sz. idényének rajta előtt rangos nemzetközi tornán vett részt a D. Dózsa együttese. A debreceni lila-fehérek Magyarországot képviselték Pozsonyban, a belügyi kézilabdázók hagyományos spartakiáján. Az ötnapos tornán Csehszlovákia, Lengyelország, Románia, az NDK és Magyarország indította csapatát.

Mint arról már több alkalommal hírt adunk, a magyar együttes szoros mérkőzéseken szenvedett vereséget a lengyel és a román kézilabdázóktól, s meglepetésre kilenc góllal maradt alul a vendéglátó pozsonyiak elleni mérkőzésen. Az utolsó fordulóban az NDK-beli Dynamo Berlin volt a debreceniek ellenfele.

D. Dózsa—Dynamo Berlin 24-23 (13-10). A magyar csapat végig vezetett, s csak a találkozó hajrájában engedett ki egy kicsit — így is megérdemelt, biztos győzelmet aratott. A debreceniek közül dr. Süvöltős dobta a legtöbb gólt (6), Kordás és Varga 4-4 gólt szerzett. A másik mérkőzésen: Dinamo Bukarest—Cervena Hviezda Bratislava 17-16 (8-8).

A VII. belügyi spartakiád végeredménye: 1. Dinamo Bukarest 8, 2. Gwardia válogatott 6, 3. Cervena Hviezda Bratislava 4, 4. Debreceni Dózsa 2, 5. Dynamo Berlin 0 ponttal. A torna legjobb kapusa a pozsonyi Packa lett, a gólkirály a lengyel Panas volt, 26 góllal.

Meghalt László Sándor

Mély megrendüléssel tudjuk, hogy 1978. szeptember 10-én, 18 esztendősen korán tragikus körülmények között elhunyt László Sándor, a Debreceni Vasutas Sport Club kézilabdázója. A sportegyesület saját halottjának tekinti. Végső búcsúztatására később történi intézkedés.

A DVSC elnöksége

László Sándor nyolc esztendője, 1970-ben kezdett versenyezni — rövid pályafutása során számos szép eredményt nyert magára a fi-

gyelmet. Korosztályos országos bajnokságain öt aranyérmel szerzett, több esztendője tagja volt a magyar ifjúsági válogatottnak. Legutóbb a Bécsben rendezett ifjúsági világbajnokságon képviselte hazánk színeit. Mindig segítőkész, szerény magatartása miatt méltán emlegették versenyzőtársai példaképnek. Szorgalma, kiváló eredményei alapján tagja lett sportágában a magyar olimpiai válogatott keretnek. Edzés közben törten tragikus balesete egy igen szépen induló sportpályafutást tört derékba.

Serdülő atlétikai OB

K. Szabó (Hajdú Vasas) és Csapó (D. Sportiskola) két-két aranyérmet nyert

Budapesten, a Népstadionban rendezték meg az A korcsoportos serdülő atlétikai országos bajnokságot. A két országos küzdelmeken 58 számban hirdettek eredményt, a vidéki versenyzők 34 bajnokságot nyertek. A viadalon rajthoz álltak a hajdú-bihariek is, akik hat első, két második és egy harmadik helyet értek el. Kiemelkedik a téglási K. Szabó Gábor teljesítménye: a 3000 m síkfutásban csaknem húsz másodperc, az 1500 m síkfutásban pedig hét másodperc előnnyel ért célba. Két aranyérmet szerzett Csapó Lajos (D. Sportiskola) is — ő a 110 m és a 300 m gátfutásban diadalmaszkodott, a 400 m

síkfutásban pedig második lett. Eredmények. Fiúk. 16 évesek. 400 m: 2. Csapó (D. Sportiskola), 51.47. — 1500 m: I. K. Szabó (Hajdú Vasas) — edző: Besz Gyula) 3:59.8. — 3000 m: 1. K. Szabó 8:37. — 110 m gát (91.4 cm): 1. Csapó (D. Sportiskola) — edző: Suba Zoltán) 14.87 (az előfutamban: 14.87). — 300 m gát: 1. Csapó 38.99. — Magas: 1. Várhelyi Tamás (DEAC — edző: Bertók Béla) 194 cm. Lányok. 16 évesek. 100 m: 3. Perényi (D. Sportiskola) 12.75. — 15 évesek. 400 m: 2. Cseke (D. Sportiskola) 59.87. — 300 m gát: I. Cseke Gabriella (D. Sportiskola) — edző: Szűcs Kornélia) 45.78.

25 éves a Vakok és Gyengénlátók Szövetségének megyei szervezete

25 éves a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége Hajdú-Bihar megyei Szervezete. Ebből az alkalomból szeptember 10-én rendeztek jubileumi taggyűlést Debrecenben, a Bartók Teremben.

A jubileumi taggyűlést Földes István, a megyei szervezet elnöke nyitotta meg. Dr. Vas Tibor, a központi elnökség elnöke tájékoztatójában az országos szövetség 60 éves múltjáról szövegeztetett. 1918-ban az első világháború megvakult hadirokkantjai hozták létre; a vakok támogatására 1949-ben vált állami feladattá.

Rózsa Dezső, a megyei szervezet vezetője tagja a megyei szervezet jubileumáról emlékezett meg.

A Hajdú-Bihar megyei szervezet 1953. augusztus 12-én, az országban másodikként alakult meg 70 taggal. Célja volt közösségre tömöríteni az embereket, segíteni, támogatni, munkába helyezni a tagokat. Később megindult a kulturális tevékenység is. Bevezették az írás, olvasás oktatását. Az általános iskolát végzettek középiskolába irat-

koztak be, volt aki diplomát is szerzett. 1954 óta működik a kultúrcsoport, mely bejárta az országot.

Jelenleg a szervezetnek 1700 tagja van, közülük 301-en dolgoznak: telefonközpontok, kártyások, masszörök, jogászok és betanított segédmunkások.

A szervezet működéséhez 3 pártbizottságot, a tanácsoktól, az MGM szocialista brigádaitól kap segítséget; tavaly a MEDICOR Művek debreceni gyárának két szocialista brigádját és dr. Szél Lajos vak jogász kidolgozták a Braille-tábla sorozatgyártását, melyet már meg is kezdtek. A táblákat eddig csak külföldről lehetett beszerezni.

A beszámoló után a szövetség emlékérmét, okleveleit adták át a vakok érdekében végzett kimagasló munkáért.

A hozzászólások következtek, majd a jubileumi taggyűlés Csengeri József titkár zárásával ért véget.

A megyei szervezet minden tagja jubileumi emléklapokat kapott, ezt az MGM szocialista brigádjai készítették.

Korszerűsítik a „Nagyhangyát”

A Hajdú-Bihar megyei Élelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat, Debrecen, Vörös Hadsereg útja 40. szám alatti 11. számú fűszer-, csemegeboltja (népszerű nevén „Nagygya”) kisebb korszerűsítésre szorult: a rendkívül nagy forgalom erősen igénybe vette a berendezést, a felszerelést. A mintegy negyedmillió forintot kitevő költségből új gépeket, berendezéseket helyeznek üzembe, korszerűsítik az elektromos hálózatot, festik a

boltot, a mellékhelyiséget és a berendezést.

A korszerűsítést, mely tíz napig tart, felhasználja a vállalat arra is, hogy a belső elrendezésben bizonyos változásokat hajtson végre, s legyenek tekintve önkiszolgáló rendszert valósítson meg.

A boltot szeptember 14-én adja át a vállalat a forgalomnak: a bolt a korábbi áruválasztékkal áll a vásárlók rendelkezésére.

Felvásárlás Hajdúböszörményben

A hajdúböszörményi AFESZ az idén 521 egyéni termelővel és egy termelőszövetkezettel 4827 mázsa gyümölcs és 4310 mázsa vegyes zöldség átvételére kötött termékerkéltési szerződést.

1978 első félévében burgonyából, zöldségből 745, illetve 783 mázsa került átvételre. A burgonyafelvásárlás több mint háromszorosa volt a tervezettnél, zöldségből viszont a kedvezőtlen, szeszélyes időjárás, a szabadföldi termékek kérése miatt nem sikerült 1978 első hat hónapjának előírányzatát teljesíteni.

A szövetkezet felvásárló részlegének első félévi árbevétele túlszárnyalta a 13 millió forintot. Ez a bázis alapul véve 17 százalékos túlteljesítésként felel meg.

A felvásárolt zöldség és gyümölcs túlnyomó többségét az AFESZ saját kiskereskedelmi üzleteiben értékesítette. A termékek kisebb része

a Hajdú-Bihar megyei ZÖLDÉRT-hez és a Debreceni Konzervgyárhoz került.

A szövetkezet segítségével jelenleg 9 szakcsoport, 4 kisállattenyésztő, 3 gyümölcsstermelő, egy méhészt és egy olványtermelő közösség tevékenykedik az AFESZ működési területén. A szakcsoporttagok 1978 első félévében 6 millió 874 ezer forint értékű terméket adtak át a hajdúböszörményi és környékbeli felvásárlóknak. Az öntevékeny közösségek munkáját az AFESZ messzemenően támogatja.

A lakosság, a kistermelők az idén naposbaromfiból is a szükségletnek megfelelő mennyiséget szerezhetik be. Az idén hat hónap alatt például 263 ezer naposbaromfi került a szövetkezet közvetítésével értékesítésre.

A kiöregedett gyümölcsfák pótlására a szövetkezet minden évben 2500-3000 facsemetét szerez be, illetve ad el.

HÍREK

Tsz-küldöttség utazott Romániába

Hétfőn reggel háromtagú Hajdú-Bihar megyei termelőszövetkezeti küldöttség utazott a romániai Bihar megyébe látogatásra, illetve tapasztalatcsere-re. A delegáció vezetője Szabó Lajos, a megyei tsz-szövetség elnökségének tagja, a derecskei Petőfi Termelőszövetkezet elnöke. Tagjai: Papp László, a bárán-di Új Élet Tsz elnöke és Czék-mány Imre, a szövetség titkár-helyettese.

Négynapos romániai tartózkodásuk során a magyar szövetkezeti vezetők tárgyalásokat folytattak az ottani szövetséggel, s felkeresnek mezőgazdasági termelőszövetkezeteket.

A delegációt a román határnál Fazekas Károly, a Hajdú-Bihar megyei tsz-szövetség titkára búcsúztatta.

1978. szeptember 12., kedd Mária napja
A Nap kél 5.17 —
nyugszik 18.03 órákor

VÁRHATO IDŐJÁRÁS
kedd estig: Sokfelé várható zápor, és átvonuló zivatarzóna. A délnyugatra forduló szél tovább erősödik, majd holnap északnyugatra fordul és viharos szellőkkel tartósan sokfelé számítani lehet. A hőmérséklet napközben átmenetileg 21-26 fokig emelkedik, majd kora délutánra az ország nagy részén 14-18 fokig esik vissza.

GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI SZÍNPADI MŰVEK. A Magyar Írók Szövetsége és a Színházművészeti Szövetség ez év nyarán pályázatot hirdetett gyermek- és ifjúsági színpadi művek írására. Az először csaknem száz írórt bízt meg színpadi művek elkészítésével. A legsikeresebb darabokat 1979 őszén Somogy megyében fesztiválon mutatják be.

„A VÁZLATÓL A MŰ-IG” A képzőművészeti világhét keretében szeptember 15-én délután 5 órákor Tilles Béla festőművész nyitja meg a berettyóújfalui művelődési központ nagyertermében az alkotás folyamatát bemutató kiállítást.

Tolóköcsival a Fudzsijamára

Japánban nagyon sokan szinte erkölcsi kötelességnek tartják, hogy feljussanak a 3776 méter magas Fudzsijama tetejére — mégpedig gyalog. A hagyományokhoz ragaszkodók ezt a túrát olyan zárandoklatnak tekintik, amelyhez nem vehetik igénybe a modern közlekedési eszközöket. Tulajdonképpen ehhez az előírásból tartotta magát a járasképtelen Isze Jaszuhiro is, aki fékkel és hidraulikus erősítővel felszerelt tolóköcsiját öt nap alatt jutott fel a csaknem 4000 méter hegyecsúcsra.

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Kilencven évvel ezelőtt, 1888. szeptember 12-én született, és néhány évvel ezelőtt halt meg Maurice Chevalier világhírű francia színész és szanzonekés, a két világháború közötti Párizs legnépszerűbb művésze.

Gyermekfővel kezdte művészi pályáját, Párizs külvárosi énekes kávéházában. Ezután évekig vidéken volt színész, majd 1916-ban kezdett variétészínpadokon fellépni. Színtelen hangon, jellegzetes, kedves, közvetlen modorában, külvárosi hangnaddal adta elő híres számai (Valentine; Mon coeur; Paris, je t'aime; Ma pomme stb.) elmaradhatatlan girardi-számok lapjával. A két világháború közötti Franciaország legnépszerűbb művészeinek számított, s a Folies-Bergères, a Casino de Paris és a Moulin Rouge legrangosabb műsorainak fértiszárja volt.

Operettekben is nagy sikert aratott, de igazi színtere mégis élete végéig a variété, illetve később a film lett. Sokat vendégszerepelt külföldi színpadokon, emlékiratai magyarul is megjelentek.

AZ ŐSZI ANTIIMPERIALISTA ÉS SZOLIDARITÁSI AKCIÓN keretében szeptember 13-án Komádiban chilei estet rendeznek. A 19 órákor kezdődő rendezvényen a Hazafias Népfront béke-barátság munkabizottságának egyik tagja tart előadást, majd a KISZ- és az úttörőcsapat mutatja be közös műsorát.

ÚJ OROSZ NYELVLECKESOROKAT. Szeptember 13-án sajtóvetítésen mutatják be Budapestben a televízió 16 részes nyelvleckesorozatának három epizódját. A sorozathoz 1979-ben a Minerva Kiadó színes, képes munkafüzetet jelentet meg. Új sorozatról lévén szó, a pedagógusok a 2-es programon elővetítésben nézhetik meg a soron következő fejezeteket.

OLVASÓINKHOZ! A Hajdú-bihari Napló vasárnapi száma nyomdatechnikai okok miatt késve került előzetes feladásra. A késő miatt olvasóink elnézését kérjük.

Hajdú megyei Lapkiadó Vállalat

EGÉSZSÉGÜGYI HÉT. A debreceni Alföldi Nyomdában szeptember 11-16. között megtartandó egészségügyi hét következő programja dr. Váróczy László gyermekgyógyász előadása lesz a csecsemő és a kisgyermek helyes táplálásáról, a leggyakoribb gyermekbetegségekről. Az előadás után filmet vetítenek.

JELENTKEZNI LEHET az építők Hajdú Táncegyüttese és a Lówy Sándor Úttörőház kisdobos és úttörő néptáncosportjaiba szeptember 13-án és 14-én délután öt órákor a Hajdú táncegyüttes Kossuth utca 1. szám alatti próbatermében. Ugyanakkor felvételüket kérhetik a Hajdú táncegyüttesbe azok a fiatal lányok és fiúk, akik már elmúltak 14 évesek.

RÓMEO ÉS JÚLIA. A Népszínház Józsefvárosi Színháza szeptember 14-én a Ruszt József által rendezett Rómeó és Júlia Shakespeare-műve bemutatásával kezd meg az évadot.

KÖZLEMÉNY

A TITÁSZ V. Uzemigazgatósága értesíti a lakosságot, hogy Debrecenben a Honvéd utcán a páros és páratlan oldalon megépített közvilágítási vasbeton oszlopokat 1978. szeptember 13-án felfüggesztés alá helyezi. Ezen időpont után a fenti létesítmények érintése életveszélyes, tehát tiltott!

VILÁG PROLETÁRI EGYESÜLETEK
HAJDÚ-BIHARI
XXXV. ÉVFOLYAM
216. SZÁM
ÁRA: 80 FILLÉR
1978. IX. 13., SZERDA
A MAGYAR

Sikula György

A küldöttség kezelt Budapes-
esti órákban
centbe. Kedden-
gyei pártbizottság
György, a párt
titkára fogadta
get, s tájékoztá-
dú-Bihar megye
tájékoztatóján
gyar József, a
zottság titkára,
re, a megyei
dr. Postás Sándor
városi Párt-
titkára, dr. Desz-
megei tanács-
pártbizottságán
Kálmán Mihály
pártbizottság o-
és dr. Onosi László
bihari Napló fő-
Sikula György
gazdasági életér-
tatóival ismer-
küldöttséget,
őket azokról az-
ról, amelyek-
dolgozó 110 ezer
lamint a meg-
ezer hektárnyi
dálkodó nyolc-
ság és kilenctez-
szövetkezet dol-
Örömmel ismer-
titkár a bará-
tagjaival azok-
eredményeket,
zonvítiák hogy-
len időjárás-
birkóznunk a
szakembereinek
Részletesen ismer-
élet időszak-
párt szervezeti
Az üdvözlésre
fásra Karel Ne-
szolt, s rövid
kiderült, hogy
kerület lényege
Hajdú-Biharnál
száma kétféle
Brno „ipari nag-
gépiparban, kö-
és élelmiszeripar-
jelentős helyet
rület Csehszlová-
mondotta azt is,
XVI. kongressz-
akarják elérni,
tonna gabona-
ahány lakosa va-
nek.
Rövid beszéde
Neubert elvtárs-
nyegét adott
Györgynek, a szö-
ment Gottwald-
A pártbizottsá-
tájékoztató után
dr. Postás Sándor
mint Nadas Vil-
rosi tanács
társaságban D-
rossal ismerked-
Délután a dele-
dicor Művek del-

Kézműipari árubemutató Debrecenben

Kézműipari árubemutatót rendez Debrecenben, az MTESSZ kiállító helyiségében szeptember 12-én és 13-án a Lignifer Ipari Szövetkezet.

A szövetkezet kézműipari ötven- és kerámiamunkákat, fa-, fém-, bórdiszmuárut, kisbútort, világítótesteket, rek-

lam-propaganda tárgyakat és belső berendezést készit. Termékeik Lengyelországban, az NDK-ban, a Szovjetunióban és Jugoszláviában is ismertek. Debrecenben először tartanak árubemutatót és ismertették. A bemutató célja közvetlen kapcsolat felvétele a

vállalatok és a boltok vezetőivel, a szövetkezet teljes anyagának ismertetése, felvilágosítás azok készítéséről, javításáról, tisztán tartásáról, tárolási módjáról; megrendelések felvétele, szerződések kötése 1978. negyedik negyedévre és 1979. első negyedévre.

Az árubemutatót szeptember 12-én 10 órákor nyitják meg. Szeptember 12-én és 13-án 10 órákor kisfilmet vetítenek a szövetkezet ötven- és kerámiaműveinek készítéséről.

Az árubemutató szeptember 12-én 10 és 17, szeptember 13-án pedig 9 és 17 óra között tekinthető meg.

„TALÁLKOZÁS EGY TÁNYÁVAL” A balmazújvárosi Veres Péter Művelődési Központ kiállítótermében szeptember 17-én délután 3 órákor Ilku János fotókiállítását nyitja meg Albertini Béla, a Kulturális Minisztérium munkatársa. A kiállítás szeptember 30-ig tekinthető meg.

„ÉS FELTÁRUL AZ EG...” címmel csillagászati előadást tart Sigmund Tamás a kabai Mácsai Sándor Művelődési Házban szeptember 14-én délután 6 órákor.

KANDIDÁTUSI VITA. Szeptember 11-én vette meg kandidátusi dolgozatát dr. Asztalos Miklós, a Debreceni Orvostudományi Egyetem szülészeti klinikájának adjunktusa. A dolgozat a terhesség és a cukorbetegség összefüggéseivel, kezelési lehetőségeivel foglalkozik.

ÉVADKEZDÉS, TÁJON. A Csokonai Színház szeptember 15-én a Pomádé király... című darab bemutatásával Nyíregyházán kezdi meg a tájolólat. Az évad első debreceni bemutatója szeptember 29-én a Bartók Teremben lesz (A kékszakállú herceg vára, Polovec táncok); az első prózai bemutatót pedig szeptember 30-án a Hungária Kamaraszínházban tartják, a Figaró házassága című vígjáték színrevitelével.

MOZI • TV • MOZI • TV

FELELEM A VÁROS FELT (francia, 16). VIG du. 1/4, 6, 1/9, KLINIKA 5.
90 HUSZÁR I-II. (magyar). HIRADÓ 1/10, 12, 1/3, 5, 1/28.
KÉT ELHATÁROZÁS (magyar-NRSZK). METEOR 1/8. APOLLO de. 1/2. HORVÁTH ÁRPÁD 3/7.
ELVÁGYÓDÁS (szovjet). METEOR 3, 1/6. APOLLO de. 1/2. KUKLOPSZ (bolgár). APOLLO de. 1/10, du. 8.
ROBIN HOOD NYILA (szovjet). APOLLO du. 1/4, 3/6.
A TAXI UTASAI (szovjet). VIG de. 1/10, 1/12.
A MAGAS SZÖKE FERFI VISSZATÉR (francia). VIG de. 1/2.

MEGTALÁLTÁK A 7. SZAZADOT (francia). METEOR KERT 7.
HÖLBITZOS TIPP (angol). PETŐFI MOPRESSZO 7.
CHARLOT-K BEJÁRÁK SPANYOLORSZÁGOT (francia). TUNDE MOPRESSZO 1/8. CSILLAGSZEM (magyar). VIG MESE 3/4, 6.
AZ ELTÉVEDT NYUSZI (szovjet). OTTO A VILÁGHÍRŰ VADÁSZ (magyar). METEOR MESE 3, 1/6.

TV

BUDAPEST, 1. műsor
9.59 Műsorismertetés. 10.00 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna (ism.). 10.05-12.25 Iskolatévő. 15.40-16.25 Iskolatévő (ism.). 16.33 Műsorismertetés. 16.35 Hírek. 16.40 Léányvásár a Magas-Atlaszban. 17.05 Hang-oszkódó. Zenei játéksorozat gyerekeknek. IV. rész: 19.00 Iskolatévő. 19.05 Iskolatévő. 19.10 Iskolatévő. 19.15 Iskolatévő. 19.20 Iskolatévő. 19.25 Iskolatévő. 19.30 Iskolatévő. 19.35 Iskolatévő. 19.40 Iskolatévő. 19.45 Iskolatévő. 19.50 Iskolatévő. 19.55 Iskolatévő. 20.00 Iskolatévő. 20.05 Iskolatévő. 20.10 Iskolatévő. 20.15 Iskolatévő. 20.20 Iskolatévő. 20.25 Iskolatévő. 20.30 Iskolatévő. 20.35 Iskolatévő. 20.40 Iskolatévő. 20.45 Iskolatévő. 20.50 Iskolatévő. 20.55 Iskolatévő. 21.00 Iskolatévő. 21.05 Iskolatévő. 21.10 Iskolatévő. 21.15 Iskolatévő. 21.20 Iskolatévő. 21.25 Iskolatévő. 21.30 Iskolatévő. 21.35 Iskolatévő. 21.40 Iskolatévő. 21.45 Iskolatévő. 21.50 Iskolatévő. 21.55 Iskolatévő. 22.00 Iskolatévő. 22.05 Iskolatévő. 22.10 Iskolatévő. 22.15 Iskolatévő. 22.20 Iskolatévő. 22.25 Iskolatévő. 22.30 Iskolatévő. 22.35 Iskolatévő. 22.40 Iskolatévő. 22.45 Iskolatévő. 22.50 Iskolatévő. 22.55 Iskolatévő. 23.00 Iskolatévő. 23.05 Iskolatévő. 23.10 Iskolatévő. 23.15 Iskolatévő. 23.20 Iskolatévő. 23.25 Iskolatévő. 23.30 Iskolatévő. 23.35 Iskolatévő. 23.40 Iskolatévő. 23.45 Iskolatévő. 23.50 Iskolatévő. 23.55 Iskolatévő. 24.00 Iskolatévő.

„Víz zene”. 17.35 Hogyan tántok televízióval? 18.20 Reklám. 18.25 Postafiók 250. Takács Mari műsora. 18.40 A táljal szakácsnő. A Horizont szerkesztőség műsora. 19.00 Reklám. 19.10 Esti mese. 19.20 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Gazdag ember — szegény ember. Amerikai tévéfilmsorozat 19.30. Tánccserezők és énekesek találkozik. — kezdőknek. 20.20 A csehszlovák jégkorong-válogatottól. 20.30 Ifjúsági zenei stúdió. 21.00 Fiaink. Tévétornasorozat befejező. 22.00 Hírek.

POZSONY, 2. műsor
17.45 Hírek. 18.00 Ifjú szemmel. Magazin. 18.35 Kelet-ázsiai utazás. 19.00 Korunk versel. Mérsékelt álmok megvalósítói. XII.11. rész. 20.45 Művészeti magazin. 21.35 A halottak nem hallgatnak... Heynowski és Scheumann dokumentumfilmje. 22.50 Tv-híradó, harmadik kiadás.

BUDAPEST, 2. műsor
20.00 Műsorismertetés. 20.01 Zenés tv-színház. Erkel Ferenc: Hunyadi László. Az opera tévéváltozata. 21.45 Tv-híradó, második kiadás. 22.05 Reklám. 22.10-22.40 A varázsló, a császár és a démonok. Francia film.

POZSONY, 1. műsor
8.45 Hírek. 9.00 Iskolatévő. 9.20 Megégett fa. Tévétáté- (ism.). 10.40 Tévétorna. 10.45 Az NDK Televízió könnyűzenei műsora (ism.). 11.20 A vadon világa. Francia tévéfilmsorozat 13. rész. A teve. 11.50 Hírek. 15.35 Hírek. 15.40 Iskolatévő. 15.45 Iskolatévő. 16.35 Szakmunkástanáulók műsora. 17.20 Tehetségutazás. Ifjúsági vetélkedő. 18.00 Az életből el-lesve. Humoros tévéjelenet. 18.10 Egy nagy ország történelme. Szovjet dokumentumfilmsorozat 35. rész. 18.40 Esti mese. 19.00 Tv-híradó. 19.30 Prága 1978. Szórakoztató műsor. 20.20 A gyógyír. Humoros tévéjelenet. 20.55 Dokumentum-

tumműsor Dél-Afrika népeinek életéről. 21.00 Tánccalok. 21.30 Tv-híradó. 22.00 Komoly zene. 22.45 Orvosi tanácsok.

POZSONY, 2. műsor
17.45 Hírek. 18.00 Ifjú szemmel. Magazin. 18.35 Kelet-ázsiai utazás. 19.00 Korunk versel. Mérsékelt álmok megvalósítói. XII.11. rész. 20.45 Művészeti magazin. 21.35 A halottak nem hallgatnak... Heynowski és Scheumann dokumentumfilmje. 22.50 Tv-híradó, harmadik kiadás.

BUDAPEST, 2. műsor
20.00 Műsorismertetés. 20.01 Zenés tv-színház. Erkel Ferenc: Hunyadi László. Az opera tévéváltozata. 21.45 Tv-híradó, második kiadás. 22.05 Reklám. 22.10-22.40 A varázsló, a császár és a démonok. Francia film.

POZSONY, 1. műsor
8.45 Hírek. 9.00 Iskolatévő. 9.20 Megégett fa. Tévétáté- (ism.). 10.40 Tévétorna. 10.45 Az NDK Televízió könnyűzenei műsora (ism.). 11.20 A vadon világa. Francia tévéfilmsorozat 13. rész. A teve. 11.50 Hírek. 15.35 Hírek. 15.40 Iskolatévő. 15.45 Iskolatévő. 16.35 Szakmunkástanáulók műsora. 17.20 Tehetségutazás. Ifjúsági vetélkedő. 18.00 Az életből el-lesve. Humoros tévéjelenet. 18.10 Egy nagy ország történelme. Szovjet dokumentumfilmsorozat 35. rész. 18.40 Esti mese. 19.00 Tv-híradó. 19.30 Prága 1978. Szórakoztató műsor. 20.20 A gyógyír. Humoros tévéjelenet. 20.55 Dokumentum-

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA
17.00 Hírek, lapszemle, időjárás — Demis Roussos énekel — Tizenöt perc gyermekhangra. Mondj egy mesét! — Lemezpolc. Zenés műsor újdonságokról — Egészségünk. Egészségnevelési napok '78. Rikertúrnia. Gőnczi Mária — Slágerturné. 18.00-18.30 Eszaki-tűzárú krónika — A Lakatos-kvartett felvételeiből — Hírösszefoglaló, műsorelőzetes.